

KØBENHAVNS KOMMUNE

REGNSKAB 2014/ÅRSRAPPORT

Læsevejledning

ÅRSRAPPORT 2014

Københavns Kommune præsenterer i denne rapport kommunens regnskab for 2014.

Rapporten er delt i to:

- **LEDELSESBERETNINGEN;** der giver det overordnede billede af årets økonomiske resultater samt kommunes strukturelle nøgletal. Ledelsesberetningen giver desuden et læsevenligt overblik over kommunes samlede overordnede økonomi – herunder koncernregnskabet.
- **REGNSKABSRESULTATET;** der indeholder kommunens regnskabspraksis og oversigter over kommunens regnskabstal med tilhørende noter.

God læselyst.

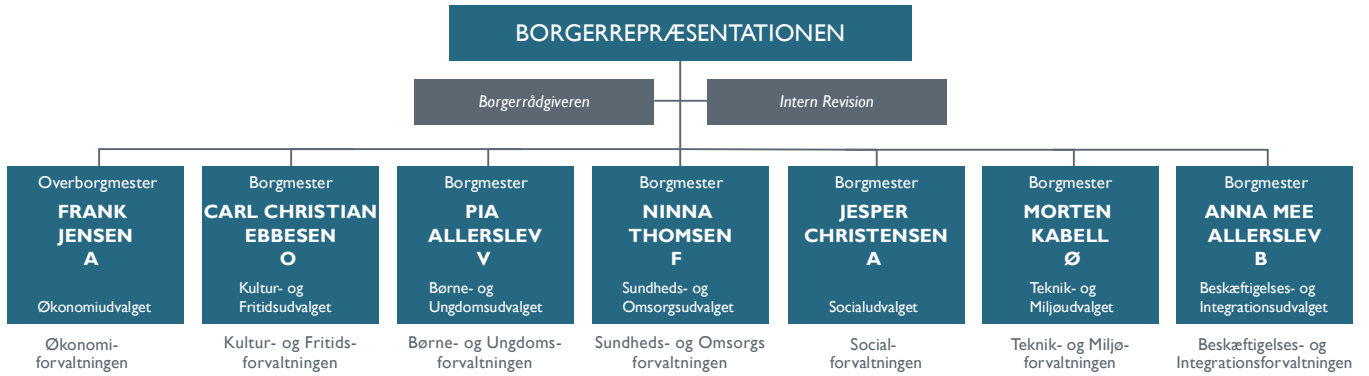
.....
Københavns Kommune
Rådhuset
1599 København V.
Telefon: 33 66 33 66
Hjemmeside: www.kk.dk

Redaktion/Design
Københavns Kommune
Økonomiforvaltningen
KK Design

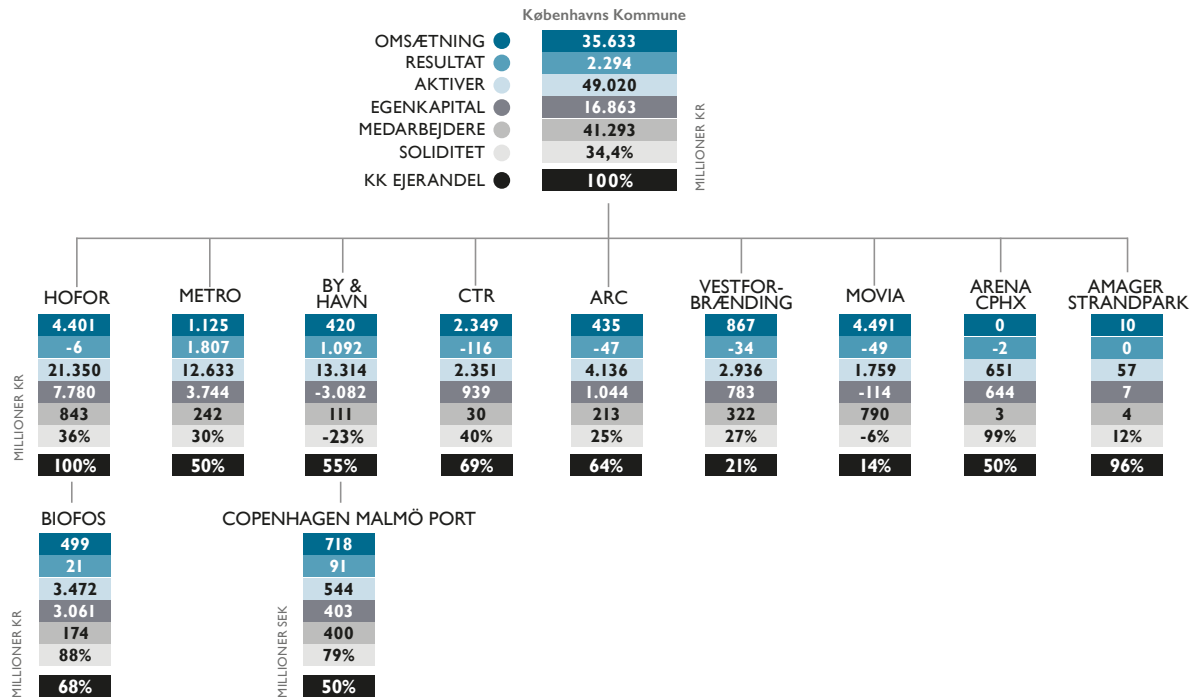
Revision
Deloitte
Weidekampsgade 6
2300 København

Regnskabsår
1. januar – 31. december 2014.

Organisationsdiagram

Koncernoversigt Københavns Kommune

Forord

København er en by i vækst. Der kommer flere københavnere, og det har påvirket Københavns Kommunes økonomi i en positiv retning, men det stiller omvendt også store krav til et højt investeringsniveau og en stærk økonomistyring i Kommunen.

Københavns Kommune har grundlæggende en sund økonomi. I 2014 har vi igen overholdt vores budget, og dermed bidraget til at overholde den samlede aftale om kommunernes økonomi mellem KL og staten. Samtidig har vi både kunnet nedbringe gælden og skabe investeringer i byen, der understøtter væksten. Hovedstaden er en vækstmotor i Danmark, og det arbejder vi målrettet på at understøtte.

En central faktor for kommunens økonomi er det støt stigende indbyggertal. I 2014 fik København 10.627 nye borgere, 1.703 af disse nye borgere var børn og unge. Befolkningsevæksten giver nye skatteindtægter, men også et vedvarende behov for investeringer i milliardklassen til nye boliger, infrastruktur, tilbud til udsatte borgere, plejehjem, skoler, daginstitutioner, og alt det andet, der skal til for at en by kan fungere og være rar at bo i. Københavns Kommune effektiviserer løbende sin drift, og vi har i 2014 effektiviseret for 344 mio. kr. Vores effektiviseringsstrategi sikrer, at vi har kunnet lave kloge investeringer, der reducerer kommunens driftsomkostninger, og på denne baggrund levere velfærd til et stadigt stigende antal københavnere uden at gå på kompromis med den økonomiske stabilitet i Københavns Kommune. Det er vigtigt, at vi fortsætter med at effektivisere og fokusere på økonomistyringen i kommunen, så der også i fremtiden kan blive råd til at investere i vores by.

Københavns skal være en by for alle, og det er derfor afgørende, at der etableres boliger til alle. I 2014 er der blevet afsat midler til

at etablere i alt 1.830 nye almene boliger, som skal bidrage til at sikre, at Københavns Kommune bliver ved med at have 20 pct. almene boliger i takt med, at byen vokser. Med finanslovsaftalen for 2015 har kommunen fået et afgørende værktøj i forhold til at sikre, at der også i fremtiden kan bygges almene boliger i København, som er til at betale med en almindelig indkomst. Vi vil særligt bruge disse nye muligheder til at sørge for, at der også i de nye bydele i København, bliver bygget boliger til alle.

Igen i år er der lavet store tiltag i forhold til at håndtere trængselsproblemerne i København, der opstår i takt med at byen vokser. Vi arbejder fortsat på at forbedre forholdene for cyklisterne samtidig med, at der foretages store investeringer i den offentlige transport. I 2014 blev det besluttet at bygge en metro til Sydhavnen, som skal understøtte udviklingen af både den gamle og den nye bydel i Sydhavnen. Der er desuden indgået aftale om at anlægge en Nordhavnstunnel, der skal løbe fra Nordhavsvejen under Svanemøllebugten og ud til den nye bydel, der er under udvikling i Nordhavnen. Med aftalen om Sydhavnsmetroen og Nordhavnstunnellen overtog Københavns Kommune yderligere 40 pct. af By & Havn I/S og ejer nu i alt 95 pct. af selskabet, hvilket giver kommunen friere hænder i forhold til at udvikle havneområdet i Københavns havn. Det er meget positivt, at København har mulighed for at lave disse store og vigtige investeringer, men det betyder også, at kommunen har store gældsforpligtelser.

Københavns Kommune har isoleret set en forholdsvis lav gæld på 2,4 mia. kr., men indregnes kommunens selskaber, har kommunen en samlet gæld på ca. 30,8 mia. kr.

Københavns Kommune har derudover et efterslæb på vedligeholdelse af kommunens ejendomme og veje på i alt 8,6 mia. kr., som skal håndteres i de kommende år – sideløbende med de ny-investeringer, der også er behov for i Københavns Kommune. Det kræver, at vi fastholder et højt investeringsniveau. Men selv om vi har et relativt højt investeringsniveau, så ligger vi i København en del under investeringsniveauet i for eksempel Oslo, Stockholm og Hamburg. Københavns Kommune brugte i 2014 3,4 mia. kr. på anlægsinvesteringer. Ud over at sikre de ydre rammer i byen skaber vi med anlægsinvesteringerne jobs til københavnere. Men på trods af, at vi skaber jobs, når vi igangsætter større anlægsinvesteringer, er ledigheden i København stadigvæk højere end på landsplan. Der er dog sket et fald i ledigheden igen i 2014, hvilket tyder på, at indsatsen for at få flere i job virker.

Vi er stolte af København, men midt i alle de gode historier er det vigtigt at huske på, at Københavns Kommune har en højere andel af borgere med sociale problemer som arbejdsløshed, hjemløshed og stofmisbrug

end resten af landet. Københavnerne lever i gennemsnit ca. 3 år kortere end andre danskere, og det tal dækker tilmed over store forskelle mellem borgerne i forskellige bydele. Vi har derfor igen 2014 haft et stort fokus på social – og sundhedsindsatserne. Vi har over en årrække set klare forbedringer i forhold til de sociale udfordringer i København, og også midlertidigt er stigende. Det giver grund til optimisme, men der er ingen tvivl om, at vi fortsat har en enorm opgave i at sikre den sociale balance i vores smukke by.

A handwritten signature in blue ink that reads "Frank Jensen".

Frank Jensen
Overborgmester
Københavns Kommune

Indhold

5 INDLEDNING

- 5 FORORD
- 9 LEDELSESPÅTEGNING

10 LEDELSESBERETNING

- 10 Præsentation af regnskabsresultatet
- 12 Nøgletal for Københavns Kommune
- 15 Hvor kom pengene fra og hvor blev de brugt?
- 18 Regnskabsresultatet på styringsområder
- 19 Serviceområdet
- 22 Anlægsudgifter
- 24 Øvrig drift (overførsler mv.)
- 27 Finansielle poster
- 29 Koncernregnskab

32 REGNSKAB

- 30 Regnskab
- 32 Tabel 1 – Udgiftsbaseret Regnskab
- 33 Tabel 2 – Omkostningsbaseret Regnskab
- 33 Tabel 3 – Omregningstabel
- 34 Tabel 4 – Balance
- 35 Tabel 5 – Finansieringsoversigt
- 35 Tabel 6 – Pengestrømsopgørelse
- 37 Noter

Ledelsespåtegning

Undertegnede erklærer hermed, at Regnskab 2014 for Københavns Kommune er aflagt i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets budget- og regnskabs-system, at den anvendte regnskabspraksis anses for hensigtsmæssig, samt at regnskabet giver et retvisende billede af kommunens økonomi.

Den enkelte borgmester og direktør skriver under for den del af regnskabet, der vedrører deres udvalgsområde. Overborgmesteren og Økonomiforvaltningens administrerende direktør skriver på vegne af Økonomiudvalget under for Københavns Kommunes samlede regnskab.

Økonomiudvalget

Overborgmester
Frank Jensen

Børne- og Ungdomsudvalget

Borgmester
Pia Allerslev

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Borgmester
Anna Mee Allerslev

Kultur- og Fritidsudvalget

Borgmester
Carl Christian Ebbesen

Socialudvalget

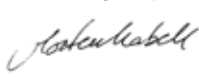
Borgmester
Jesper Christensen

Sundheds- og Omsorgsudvalget

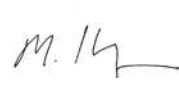
Borgmester
Ninna Thomsen

Teknik- og Miljøudvalget

Borgmester
Morten Kabell

Økonomiforvaltningen

Administrerende Direktør
Mikkel Hemmingsen

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Administrerende Direktør
Else Sommer

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

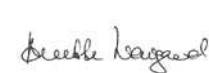
Konst. Administrerende Direktør
Birgitte Hansen

Kultur- og Fritidsforvaltningen

Administrerende Direktør
Carsten Haurum

Socialforvaltningen

Administrerende Direktør
Anette Laigaard

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Administrerende Direktør
Katja Kayser

Teknik- og Miljøforvaltningen

Administrerende Direktør
Pernille Andersen

Præsentation af regnskabsresultat

Det samlede resultat for 2014 blev et overskud på 1.631 mio. kr., hvilket er væsentligt højere end budgetteret. Resultatet kan bl.a. henføres til lavere driftsudgifter samt en kombination af stigende anlægsindtægter og et faldende anlægsudgiftsniveau.

Københavns Kommunes udgiftsbaserede regnskab viser et overskud på 1.631 mio. kr., hvilket er mere end en fordobling af resultatet i forhold til 2013 (For mere detaljeret oversigt – se tabel 1 på side 30). Det er ligeledes et betydeligt bedre resultat, end det der var budgetlagt med i 2014, som var et underskud på 324,7 mio. kr. Resultatet kan blandt andet henføres til færre driftsudgifter end forventet. De samlede driftsudgifter var 1.024 mio. kr. lavere end vedtaget budget 2014. Der har dermed kun været en stigning i driftsudgifterne på 0,3 pct. fra 2013 til 2014, hvormed, der set i faste priser, reelt tale om et fald. Der har desuden været en stigning i skatteindtægterne i 2014 på 1.033 mio. kr. i forhold til 2013, hvilket svarer til en stigning i nettoskatteprovenuet på 3,9 pct. Modsat er der dog sket et fald i indtægterne fra tilskud og udligning på 477 mio. kr. Samlet set har nettoindtægterne, set i faste priser, været stort set uændret fra 2013 til 2014.

Udviklingen i anlægsudgifterne påvirker også årets resultat. I forhold til vedtaget budget 2014 er der et samlet nettomindreforbrug på netto 980 mio. kr. Der er sket et fald i bruttoanlægsudgifterne fra 2013 til 2014 på 256 mio. kr. svarende til et fald på 7,1 pct., imens der samtidig er sket en stigning i anlægsindtægterne på 312 mio. kr. Samlet betyder det et fald i nettoanlægsudgifterne fra 2013 til 2014 på 568 mio. kr. Den relativt store stigning i anlægsindtægterne skyldes bl.a. indtægter på 248,5 mio. kr. fra en række fonde til finansieringen af Europaskolen i Carlsbergbyen, samt merindtægter vedrørende ophør af driftsoverenskomsten med den selvejende institution Bedre Boliger, hvormed Bedre Boligers aktiver og passiver (herunder fast ejendom, lån, værdipapirer samt kontante indeståender) for i alt 59,9 mio. kr. overgik til Københavns Kommune. Modsat har der været væsentligt færre udgifter til anlæg end oprindeligt budgetlagt.

Regnskabsopgørelse

I.000 kr; i løbende priser	Regnskab 2013	Regnskab 2014
Indtægter	35.668.883	36.224.730
Driftsudgifter	32.383.345	32.476.564
= Driftsresultat før finansiering	3.285.538	3.748.166
Finansielle poster, netto	325.875	203.157
= Resultat af ordinær driftsvirksomhed	3.611.413	3.951.323
Anlægsudgifter	2.940.065	2.372.361
= Resultat af det skattefinansierede område	671.348	1.578.962
Forsyning	22.509	52.339
= RESULTAT I ALT	693.857	1.631.301

Samlet viser de finansielle poster et nettoreultat på 203 mio. kr. i 2014, hvilket er 21,8 mio. kr. højere end vedtaget budget. Resultatet i 2013 var på 326 mio. kr., hvormed de finansielle poster er faldet med 37,7 pct. fra 2013 til 2014. Denne udvikling kan primært henføres til et fald på 118 mio. kr. i udbetalt udbytte fra Københavns Kommunes investeringsforening, fra 271 mio. kr. i 2013 til 153 mio. kr. i 2014. Det samlede afkast fra investeringsforeningen udgøres ikke kun af udbytte, men også af urealiserede kursgevinster og kurstab, der reguleres over egenkapitalen.

Forsyningsområdet viser et samlet resultat på 52,3 mio. kr. i 2014 mod et vedtaget budget på -7,4 mio. kr., svarende til en afvigelse på

59,7 mio. kr. I forhold til resultatet i 2013 på 22,5 mio. kr. i 2013, har der været en stigning på 132,5 pct. Stigningen fra 2013 til 2014 kan primært henføres til en stigning i driftsindtægterne på 27 mio. kr. Udviklingen er et resultat af 'genopretningsplanen' for affaldsområdets økonomi. Affaldsområdets økonomi er underlagt 'hvile i sig selv' – princippet, men der har i tidligere år været en ubalance i affaldsområdets økonomi, der betød at indtægterne ikke var tilstrækkelige. Det sikres med genopretningsplanen stigende indtægter, som årets resultat også afspejler.

Nøgletal for Københavns Kommune

Nøgletallene for Københavns Kommune afspejler både den økonomiske og den demografiske udvikling i Københavns Kommune. Igen i 2014 har København fået over 10.000 nye borgere.

Københavns Kommune har i 2014 haft en befolkningstilvækst på 1,9 pct. mod en befolkningstilvækst på 0,6 pct. på landsplan. Københavns kommune har på den baggrund

fået 10.627 nye borgere i 2014. Udviklingen i 2014 ligner udviklingen i de forrige år, og befolkningstilvæksten har i de seneste år ligget konstant med en stigning på knap 2 pct. pr. år.

Befolkningsudvikling

Ved udgangen af året	2011	2012	2013	2014
Befolkning	549.050	559.440	569.557	580.184
Tilvækst	9.508	10.390	10.117	10.627
Tilvækst pct.	1,8%	1,9%	1,8%	1,9%

Københavns Kommune har fastholdt et stort set uændret niveau for serviceudgifterne på trods af den store befolkningstilvækst. Ud over en generel tilbageholdenhed i kommunen er årsagen det konstante fokus på prioritering og på effektiviseringer. Københavns Kommune omprioriterer årligt for ca. 250 – 350 mio. kr. på grundlag af effektiviseringer på tværs af alle fagområder. I 2014 er der blevet effektiviseret for 344 mio. kr. i alt. Der fokuseres på at effektivisere på særligt administration, IT og indkøb, for i stedet at prioritere kommunens kerneområder. Københavns Kommune har gennem en årrække haft en investeringspulje til effektiviseringsstrategien og i 2014 blev der investeret 139,4 mio. kr. i nedbringelse af kommunens driftsudgifter. Københavns Kommunes administrative udgifter ligger dog

stadig højt sammenlignet med de øvrige større byer. Siden 2009 har Københavns Kommune reduceret sine administrative udgifter med 22 pct., men set i forhold til 6 byerne udgør administrationsudgifter pr. indbygger 4.299 kr. (på baggrund af regnskab 2013), hvilket er 620 kr. højere end 6-byggenemsnittet, der ligger på 3.679 kr. pr. indbygger.

Serviceudgifterne pr. indbygger er faldet over årene fra 40.910 kr. i regnskab 2012 til 39.513 kr. i regnskab 2014, som følge af at niveauet for serviceudgifterne er blevet fastholdt på nogenlunde samme niveau på trods af befolkningstilvæksten. Serviceudgifter pr. indbygger er faldet med 1064 kr. fra regnskab 2013 til 2014, svarende til et fald på 2,6 pct.

Nøgletal for driften¹

Kr. pr. indbygger – 2014 pl	Regnskab 2012	Vedtaget Budget 2013	Regnskab 2013	Vedttaget Budget 2014	Regnskab 2014	Vedttaget Budget 2015
Serviceudgifter	40.910	41.547	40.577	40.465	39.513	40.375
Driftsbalance	5.349	4.827	6.826	5.623	7.212	5.364
Bruttoanlæg	6.690	6.479	6.505	6.784	5.841	6.222
Overførselsudgifter	18.523	18.187	17.481	17.810	16.882	16.792
Indkomstskat	36.557	37.933	37.933	38.690	38.690	37.650

Overordnet viser nøgletallene for driften en positiv udvikling for kommunens økonomi. Regnskab 2014 viser et overskud på driftsbalancen i henhold til budgetloven på 7.212 kr. pr. indbygger. Overskuddet udgør en stigning på 386 kr. pr. indbygger i forhold til regnskab 2013, som primært kan henføres til en stigning i kommunens skatteindtægter mens udgifter på driftsområdet (service og overførsler) samlet set har været tilnærmelsesvis konstante. Befolkningstilvæksten, og det lidt lavere anlægsniveau i 2014 kan ligeledes aflæses via bruttoanlæg pr. indbygger, som er faldet med 663 kr. pr. indbygger fra 2013 til 2014.

Kommunens samlede nettoindtægter fra indkomstskatter er øget med 1.082 mio. kr. fra 2013 til 2014, svarende til en stigning på 5,1 pct. Indkomstskat pr. indbygger er derfor også steget med 2 pct. fra 37.933 kr. til 38.690 kr. svarende til en stigning på 757 kr. pr. indbygger fra regnskab 2013 til regnskab 2014. Denne relativt store stigning i indkomstskatteniveauet i 2014 skyldes bl.a. en efterregulering på 506 mio. kr. af skatten vedrørende 2011, som følge af at kommunen i 2011 valgte selvbudgettering. Indkomstskat pr. indbygger er derfor også mindre i vedtaget budget 2015.

Overførselsudgifter pr. indbygger er i 2014 faldet for andet år i træk med 928 kr. pr. indbygger. Udviklingen afspejler de forbedrede konjunkturer – herunder det generelle fald i bruttoledigheden. I 2013 faldt bruttoledig-

heden i København med 0,6 procentpoint og i 2014 er den faldet med 0,8 procentpoint. København har dog fortsat en overledighed i forhold til resten af landet.

De finansielle nøgletal nedenfor viser, at kommuneskatten igen i 2014 er blevet fastholdt på 23,8 pct., hvilket er landets 9. laveste skatteprocent. Ejendomsskat betales enten i form af grundskyld på afgiftspligtige grundværdier eller som dækningsafgift vedrørende offentlige ejendomme og på private forretningsejendomme. Grundskyldspromillen er ligeledes fastholdt på 34 og dækningsafgiftspromillen for private ejendomme på 9,8. (Dækningsafgiften for andre offentlige ejendommers grundværdi samt andre offentlige ejendommers forskelsværdi blev fastholdt på henholdsvis 15 og 8,75 promille).

¹ I beregningen af nøgletal for driften er befolkningstallet opgjort ved et gennemsnit af antal borgere 1. januar 2014 og 1. januar 2015.

Finansielle nøgletal

I løbende priser	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Regnskab 2014
Soliditetsgrad (pct.)	30,3	34,4	41,6
Personskat (pct.)	23,8	23,8	23,8
Grundskyldspromille	34,0	34,0	34,0
Dækningsafgiftspromille	9,8	9,8	9,8
Samlede skatteindtægter (mio. kr.)	24.592	26.551	27.584
Langfristet gæld pr. l/l pr. indbygger	5.143	4.554	4.062

De finansielle nøgletal viser, at Københavns Kommune overordnet er inde i en positiv økonomisk udvikling. De samlede nettoskatteindtægter er fra 2013 til 2014 steget med i alt 1.033 mio. kr. og den langfristede gæld er faldet med 492 kr. fra 4.554 kr. pr. indbygger i 2013 til 4.062 kr. pr. indbygger i 2014, svarende til et fald på 10,8 pct. Medregnes kommunens selskaber er gæld pr. indbygger dog langt højere, og ligger på 53.148 kr. pr. indbygger.

Soliditeten (egenkapitalens andel af aktiverne) er steget fra 34,4 pct. i 2013 til 41,6 pct. i 2014. En stor del af stigningen i kommunens soliditetsgrad kan henføres til en opskrivning af værdien af kommunens selskaber, herun-

der især Metroselskabet og By & Havn, der i 2013 er blevet påvirket positivt af markedsværdiregulering af gælden. For 2014 forventes det dog, at markedsværdireguleringen har et omvendt fortegn. Københavns Kommune har desuden et efterslæb på vedligehold på sine aktiver på i alt 8,6 mia. kr., som ikke indgår i regnskab 2014².

²Vedligeholdelsesefterslæbet på kommunens ejendomme er ikke indregnet i regnskabet og påvirker derfor ikke kommunens soliditetsgrad, imens kommunens efterslæb på infrastruktur heller ikke indgår, da ikke-operationelle og infrastrukturelle aktiver generelt ikke optages på balancen.

Hvor kom pengene fra og hvor blev de brugt?

Københavns Kommunes nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter m.v. var i 2014 på 36,5 mia. kr. Heraf udgjorde skatteindtægterne netto 27,6 mia. kr. svarende til 76,1 pct. af kommunes samlede nettoindtægter.

Skatter er Københavns Kommunes vigtigste indtægtskilde og udgjorde i 2014 samlet 27.584 mio. kr. De vigtigste skatter er på indkomst, ejendomme og selskaber. I forhold

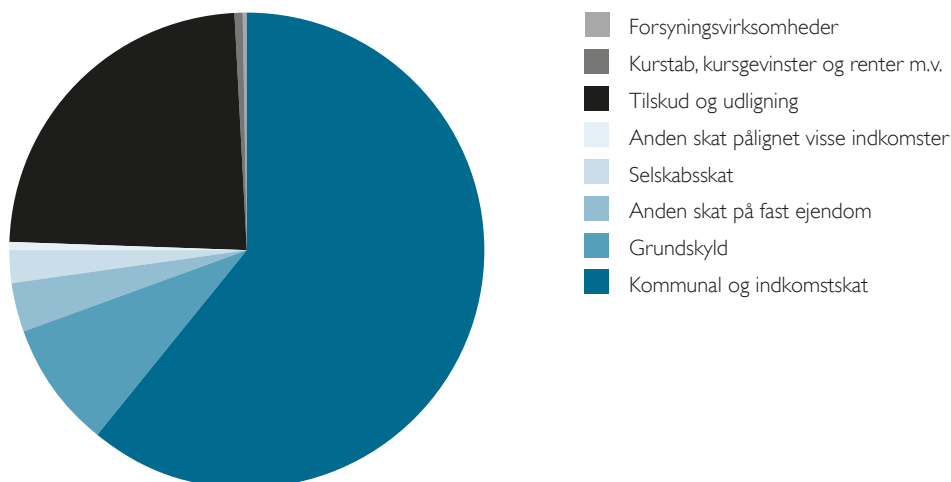
til 2013 er det en stigning på godt 1 mia. kr. På landsplan steg den skønnede indtægt fra de største kommunale skatteklender med 5,5 mia. kr. fra 2013 til 2014.

Hvor kom pengene fra i 2014?

Opgjort netto i mio. kr.	Indtægter	Andel
Kommunal indkomstskat	22.242	61,0%
Grundskyld	3.157	8,7%
Anden skat på fast ejendom ¹	1.182	3,2%
Selskabsskat	849	2,3%
Anden skat på lignet visse indkomster ²	154	0,4%
Tilskud og udligning	8.641	23,7%
Kurstab, kursgevinster og renter m.v.	203	0,6%
Forsyningsvirksomheder	52	0,1%
I alt	36.480	100%

¹Dækningsafgift af ejendomme

²Skat af dødsboer samt bruttoskat efter §48 i kildeskatteloven

Skatter

Fra 2013 til 2014 steg nettoindtægten fra den kommunale indkomstskat med 1.082 mio. kr. til i alt 22.242 mio. kr. Indtægten fra ejendomsskat var i 2014 netto på 4.338 mio. kr.

I 2014 blev indtægten fra grundskyld og dækningsafgift i lighed med 2013 påvirket tilbagebetalinger af ejendomsskat som følge af fejl i SKATs vurderinger. I 2014 udgjorde udgiften til tilbagebetalinger på baggrund af vurderingsændringer 297 mio. kr., svarende til 6,4 pct. af kommunens samlede bruttoindtægt³ fra betaling af ejendomsskatter i 2014.

Selskabsskatten udgjorde 849 mio. kr. i 2014. Da den kommunale selskabsskat afregnes med tre års forsinkelse, vedrører betalingen i 2014 selskabs- og fondsskatter fra 2011.

Tilskud og udligning

Københavns Kommune modtog i 2014 i alt 8.641 mio. kr. i tilskud og udligning. Tilskud omfatter blandt andet statstilskud og tilskud fra landsudligningen, som ydes efter henholdsvis folketal og forskellen mellem skatteindtægten og det udgiftspres, befolkningens alders- og socioøkonomiske sammensætning giver anledning til. Københavns Kommunes indtægter fra tilskud og udligning er sammensat af en række tilskud:

Siden 2007 er der blevet flere københavnere hvert år. Økonomi- og Indenrigsministeriets sociale indikatorer viser, at selv om der er en høj befolkningsvækst i København, så stiger udgiftspreset på det sociale område ikke.

Det er en positiv udvikling, men den betyder også, at Københavns Kommune får relativt færre indtægter fra tilskuds- og udligningssystemet. Mens indbyggertallet er steget med 77.000, er kommunens indtægt fra den del af udligningen, som vedrører sociale forhold, således faldet med 126 mio. kr. ifølge KL. Det betyder, at de ”nye” indbyggere socioøkonomisk set ikke minder om de ”nuværende” indbyggere. Københavns Kommune er ved at se nærmere på denne udviklings betydning for kommunens økonomi.

Tilskud og udligning

mio. kr.	2014	Andel
Statstilskud via landsudligningen	3.940	46%
Direkte statstilskud	1.817	21%
Hovedstadsudligningen*	926	11%
Beskæftigelsestilskud	1.537	18%
Øvrige indtægter og bidrag**	421	5%
Tilskud og udligning i alt	8.641	100%

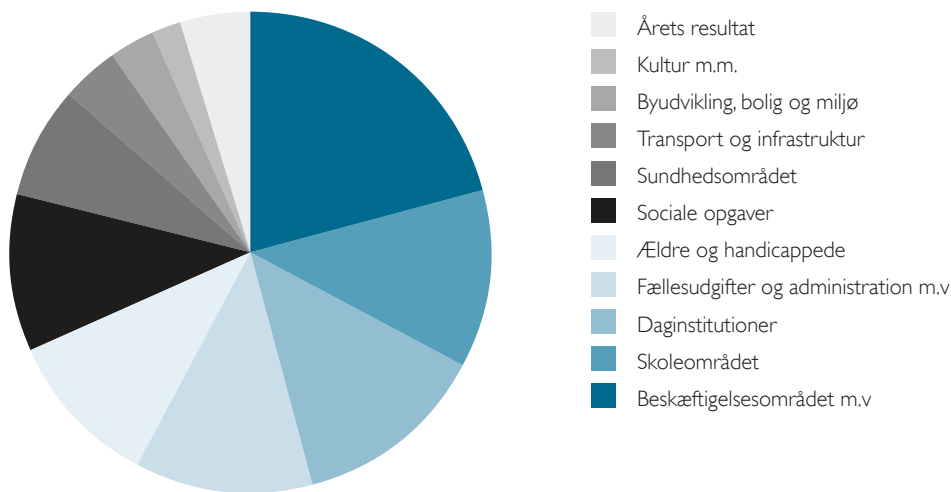
*Finansieres af kommunerne i hovedstadsområdet

** herunder bidrag og tilskud vedrørende udlændinge og sociale problemer; bidrag til regional udvikling samt refusion af købsmoms.

³Indtægter fra en midlertidig statslig tilskudsordning til delvis dækning af kommunale meromkostninger; som følge af fejl i statens IT-system, er i denne sammenhæng ikke medtaget den beregnede bruttoindtægt fra ejendomsskatter.

Hvad blev pengene brugt på i 2014?

Opgjort netto i mio. kr.	Udgifter	Andel
Beskæftigelsesområdet m.v	7.639	20,9%
Skoleområdet	4.409	12,1%
Daginstitutioner	4.767	13,1%
Fællesudgifter og administration m.v	4.315	11,8%
Ældre og handicappede	3.899	10,7%
Sociale opgaver	3.874	10,6%
Sundhedsområdet	2.729	7,5%
Transport og infrastruktur	1.384	3,8%
Byudvikling, bolig og miljø	1.116	3,1%
Kultur m.m.	717	2,0%
Årets resultat	1.631	4,5%
I alt	36.480	100%

Regnskabsresultatet på styringsområder

Anlægsrammen for kommunerne under et, aftalt mellem KL og regeringen, blev i 2014 hævet til 18,1 mia. kr., og sanktioner for overskridelse af anlægsrammen blev samtidig fjernet. Modsat blev servicerrammen sænket fra 231,5 til 230,5 mia. Igen i 2014 ledsages aftalen på serviceområdet af en sanktion, således at 3 mia. af bloktilskuddet er betinget af aftaleoverholdelse.

Københavns Kommune havde i 2014 serviceudgifter for 22,7 mia. kr. og anlægsudgifter for 3,4 mia. kr., og overholdte dermed sin andel af aftalerne om de kommunale udgifter. København kom ud af 2014 med et mindreforbrug på serviceudgifterne på 557 mio. kr. i forhold til vedtaget budget, svarende til en afvigelse på 2,4 pct.

På bruttoanlæg havde kommunen et mindreforbrug i forhold til vedtaget budget på 542 mio. kr. svarende til en afvigelse på 13,9 pct. På Øvrig drift (Overførsler mv.) var der et mindreforbrug på 533 mio. kr. forhold til det vedtagne budget, svarende til en afvigelse på 5,2 pct. Disse overskydende midler fra øvrig drift i 2014 er allerede blevet anvendt i forbindelse med vedtagelsen af budget 2015, da det i løbet af 2014 blev klart, at der ikke var behov for midlerne.

Af mindreforbruget i forhold til korrigeret budget overføres i alt 118,8 mio. kr. af de uforbrugte driftsmidler (service + øvrig drift) til 2015. Jf. note 13

Regnskabsresultatet på styringsområder

Mio. kr.	Regnskab 2013 (2013 pl)	Vedttaget budget 2014	Korrigeret budget 2014	Regnskab 2014	Afvigelse i fht. korrigeret budget	Afvigelse i pct.
Service	22.634	23.262	23.272	22.715	557	2,4%
– eksklusiv servicebufferpulje	22.634	23.262	22.952	22.715	237	1,0%
Bruttoanlæg	3.614	3.900	3.531	3.358	173	4,9%
– Nettoanlæg	2.940	3.360	2.581	2.376	205	8,0%
Øvrig drift	9.720	10.239	9.792	9.705	86	0,9%
Finansposter*	-35.995	-36.537	-36.418	-36.428	10	0,0%

* Kun hovedkonto 7.

Serviceområdet

Københavns Kommune har i 2014 et mindreforbrug på service på 557 mio. kr., som skyldes dels en generel tilbageholdenhed og dels et stort fokus på effektiviseringer og produktivitet.

Regnskabet på kommunens serviceområde udviser et forbrug på 22,7 mia. kr. svarende til et mindreforbrug i forhold til vedtaget budget på 557 mio. kr. og et mindreforbrug 237 mio. kr. i forhold til korrigeret budget – det vil sige eksklusiv servicebufferpuljen, der i det korrigerede budget udgjorde 320 mio. kr. Mindreforbruget på service kan henføres til en generel tilbageholdenhed og et stort fokus på effektiviseringer og produktivitet i Københavns Kommune. Med regnskab 2014 har Kommunerne under ét for 4. år i træk en samlet budgetoverholdelse på serviceområdet.

Mindreforbruget er fordelt på kommunens forskellige forvaltningsområder. En del af mindreforbruget er et udtryk for institutionernes opsparinger, som de ønsker at videreføre til det kommende år.⁴ Institutionerne har på denne måde mulighed for at spare op til større indkøb eller renoveringer, fx af en legeplads på en daginstitution.

Som det ses af oversigten bruges servicemidlerne primært på de tre store velfærdsområder; børne- og ungdomsområdet (41,6 pct.), socialområdet (22,3 pct.) og sundheds- og ældreområdet (17,8 pct.).

Serviceudgifter på forvaltninger

Mio. kr.	Regnskab 2013 (2013 pl)	Vedtaget budget 2014	Korrigeret budget 2014	Regnskab 2014	Afvigelse i fht. korrigeret budget	Afvigelse i pct.
Økonomiforvaltningen	2.237	1.176	1.020	974	45,8	4,5%
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	4.155	4.187	4.085	4.035	50,1	1,2%
Børne- og Ungdomsforvaltningen	9.261	9.482	9.550	9.438	111,3	1,2%
Teknik- og Miljøforvaltningen	815	787	765	749	15,4	2,0%
Kultur- og Fritidsforvaltningen	141	1.418	1.436	1.421	15,2	1,1%
Socialforvaltningen	5.037	5.069	5.057	5.058	-1,5*	0,0%
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen	714	760	779	779	0,1	0,0%
Revision, Borgerrådgiveren og Beredskab	275	266	261	260	0,6	0,2%
Servicebufferpuljen	–	117	320	–	319,8	–
I alt	22.634	23.262	23.272	22.715	557	2,4%
Eksklusiv servicebufferpuljen	–	23.145	22.952	–	237	1,0%

* Socialforvaltningen har i regnskab 2014 ved en fejl betalt en regning til Børne- og Ungdomsforvaltningen på 2,4 mio.kr. to gange. Økonomiforvaltningen korrigerer begge forvaltningers regnskabsresultatet i forbindelse med overførselssagen. Korrektionen er af valideret Intern Revision. Socialforvaltningen har dermed reelt et mindreforbrug 0,9 mio. kr., mens Børne- og Ungdomsforvaltningen har et mindreforbrug på 108,9 mio. kr.

⁴Se note 13 for oversigt over institutionernes uforbrugte servicemidler som overføres til 2014.

Børn og unge

De københavnske folkeskoler rummede i 2014 omkring 34.200 elever, og derudover går ca. 2650 børn til specialundervisning i enten specialskole eller specialklasse. Omkring 60.500 børn og unge mødte i 2014 dagligt op i en af Københavns mange daginstitutioner, fritidsinstitutioner eller klubber.

På skoleområdet trådte folkeskolereformen i kraft i august 2014, og Københavns Kommune igangsatte med budget 2014 en kapacitetsanalyse på skoleområdet med den hensigt at analysere mulighederne for at udnytte den eksisterende kapacitet på skoleområdet bedre, frembringe billigere anlægsløsninger og dimensionere skoler og fritidstilbud til folkeskolereformen.

I løbet af de seneste år har de københavnske daginstitutioner oplevet en generel stigning i antallet af børn. Dette skyldes både, at der har været en stor stigning i børnetallet, og at flere og flere vælger at bruge daginstitution. Antallet af 0-5 årige er fra 2013 til 2014 steget med 171 børn eller knapt 0,4 pct., mens antallet af børn i skolealderen (6-15 år) er steget med 1.655 børn eller godt 3,5 pct. i 2014.

På børne- og Ungdomsområdet er der i 2014 et samlet mindreforbrug på service på 111,3 mio. kr. ud af et samlet korrigeret budget på 9.549 mio. kr. Mindreforbruget skyldes bl.a. effektiviseringer på befordringsområdet (som indgår i effektiviseringsstrategien for 2015), efterslæb på etablering af specialklubpladser og efterslæb på etablering af pladser på specialområdet. Derudover er de decentrale enheders opsparing på undervisningsområdet blevet reduceret i 2014, grundet afholdelse af erstatningstimer i forbindelse med de overførte midler vedrørende lockout på skoleområdet i forbindelse med konflikten i 2013 fra 2013.

Sundhed og ældre

På Sundheds- og ældreområdet var der et samlet mindreforbrug på 50 mio. kr. på service i 2014. Der har været betydelige mindreforbrug på service over en årrække på området,

da udgifterne til +65-årige har været faldende. Fra 2017 forventes udgifterne til +65-årige dog igen at stige.

En af de primære årsager til mindreforbruget i 2014 er mindreudgifter til køb af pladser og merindtægter fra salg af pladser. Flere ældre borgere ønsker at tilbringe deres alderdom i København, og middellevetiden samt livskvaliteten for den ældre del af befolkningen er stigende. I takt med at kommunens plejeboliger moderniseres og gøres mere attraktive, er der også flere borgere fra andre kommuner, der ønsker at tilbringe deres alderdom på de københavnske plejecentre. Dette betyder, at der bliver færre udgifter til Københavnske borgere, der gerne vil have en plejebolig i den anden kommune, samtidig med at særligt indtægterne fra borgere fra andre kommuner, der ønsker en plejebolig i København, stiger. Derudover blev visitationskriterierne for tildeling af plejeboliger lempet pr. 1. januar 2014, hvilket også er en medvirkende årsag til, at der i 2014 har været et stigende pres på Københavns kommunes plejeboliger i form af stigende ventetider.

Der er generelt et stigende fokus på sundhedsområdet, særligt det nære kommunale sundhedsvæsen hvor sundhedsfremme og forebyggelse er centrale elementer. Med Finanslov 2013, 2014 (og 2015) er der derfor afsat midler til sundhedspakker. Københavns Kommune har igangsat nye varige initiativer for henholdsvis 30 mio. kr. i 2013 og yderligere 30 mio. kr. i 2014 målrettet en styrket indsats på sundhedsområdet. Disse nye tiltag på sundhedsområdet skal medvirke til at afhjælpe de særlige sundhedsudfordringer vedrørende middellevetiden i København, der er ca. 3 år lavere end gennemsnittet for hele landet. Dette skyldes i høj grad rygning, risikabelt alkoholforbrug, usund kost og fysisk inaktivitet samt forurening i byen. En anden udfordring i denne forbindelse er en ulighed i sundheden, der viser sig ved store forskelle i middellevetiden mellem de Københavnske bydele. Middellevetiden i København er dog støt stigende i omtrent samme tempo som gennemsnitslevetiden på landsplan.

Det sociale område

København har en række særlige udfordringer på det sociale område. Den stigende ulighed slår hårdt igennem i hovedstaden, og medfører, at København har flere socialt udsatte borgere end landets øvrige kommuner. Københavns Kommune har derfor i 2014 fortsat en omlægning i retning af flere forebyggelses-, rådgivnings- og rehabiliteringsindsatser for de socialt udsatte borgere. Særligt for udsatte børn og unge sættes der tidligt ind med familiebehandling og sikkerhedsplaner, der kan forebygge langvarige anbringelser på opholdsteder og døgninstitutioner. Ligeledes er det opsøgende arbejde opprioriteret, så der har været fokus på flere hjemmebesøg fra sundhedsplejen og gruppeforløb til de mest udsatte og sårbare børnefamilier.

En stor andel af landets hjemløse befinder sig i København, og de seneste år er antallet af unge hjemløse i København steget markant – med 50 pct. siden 2009. Dette har skabt et øget pres på kapaciteten på herbergområdet, idet flere hjemløse har opholdt sig i længere tid både på kommunens egne herberger og på de private herberger samt herberger udenbys. Som de foregående år har der derfor været særligt fokus på at bygge flere pladser til hjemløse og udsatte borgere, ligesom der er arbejdet for at forbedre tilbuddene for byens hjemløse kvinder.

Socialudvalgets forbrug stemmer stort set overens med budgettet, jf. note til tabel over serviceudgifter på forvaltninger ovenfor. Den marginale afvigelse er sammensat af mindreforbrug på nogle områder, og merforbrug på andre områder – herunder herberger.

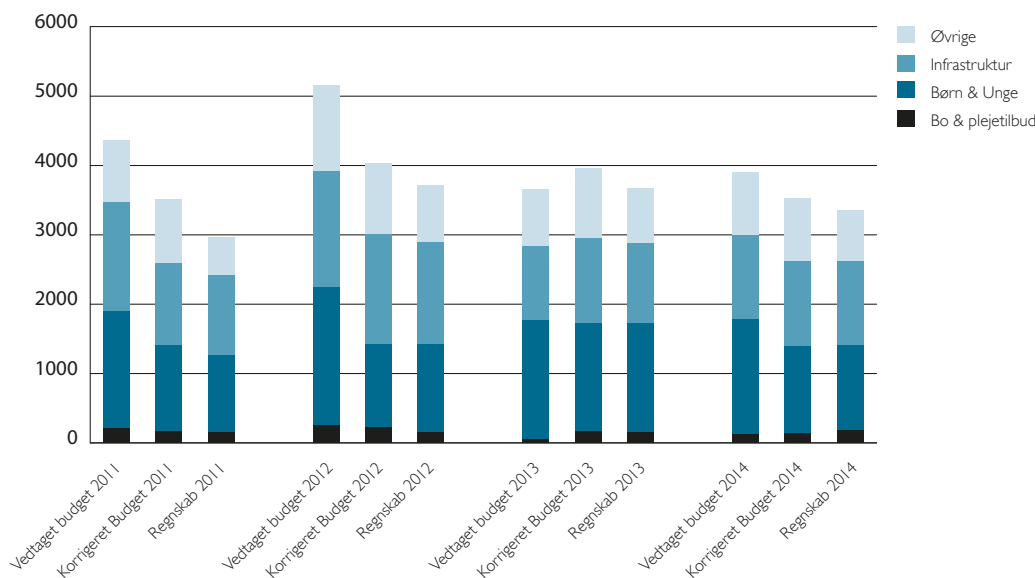
Anlægsudgifter

Københavns Kommune har i 2014 anlægsudgifter for 3,4 mia. kr., hvilket er 0,2 mia. mindre end i 2013. Resultatet er udtryk for et mindreforbrug på 0,5 mia. kr. i forhold til vedtaget budget.

Efter store stigninger i anlægsniveauet i tidligere år – fra 2,9 mia. i 2011 til 3,6 mia. i 2012, stagnerede anlægsniveauet i 2013 på 3,6 mia. I 2014 viser resultatet et fald i bruttoanlægsudgifterne til et anlægsniveau på 3,4 mia. kr., på trods af et skarpt fokus på eksekveringen af anlægsprojekter i København. Resultatet på 3,4 mia. kr.⁵ afviger fra det vedtagne budget med 542 mio. kr. svarende til 13,9 pct. Faldet i anlægsniveauet kan blandt andet henføres til et fald i udgifterne til skader i forbindelse med kommunens forsikringsord-

ning og færre udgifter til køb af ejendomme i forhold til 2013 på hhv. 87 mio. kr. og 335 mio. kr. Derudover er 2 større enkeltstående projekter blevet forsinket, hvilket betyder, at finansieringen af projekter er flyttet til senere år – Daginstitutionen på Prinsessegade har udskudt et forbrug på 103,7 mio. kr. grundet en ugunstig licitation samt fund af olieforurening, imens Skolen på Strandboulevarden har udskudt 67,2 mio. kr. som følge af en grundvandsproblematik og uenighed om omfang af miljøsanering.

Bruttoanlægsudgifter 2011-2014 (mio. kr. i 2014-priser)

Fokus på eksekvering

Et højt anlægsniveau sætter gang i væksten og skaber arbejdspladser. Københavns Kommune har over en årrække haft et massivt fokus på eksekveringen af kommunens anlægsprojekter. En løbende opfølgning på hvilke typer af projekter der er forsinkede, årsagerne hertil samt hvordan det eventuelt kan løses, er med til at sikre fremdrift og koordinering i byens anlægssager. Denne indsats til trods, er det ikke

lykkedes at eksekvere hele det vedtagne budget på anlægsområdet i de senere år.

I 2014 blev en række anlægsprojekter således igen forsinkede. Forsinkelserne har mange forskellige årsager – både udefrakommende årsager så som juridiske tvister, konkurser og højere licitationsresultater end budgetteret, og interne problemstillinger så som forsinkelse på grund af lokalplansarbejde, og myndighedsar-

⁵ I regnskabsresultatet for bruttoanlæg er indregnet 46,6 mio. kr. som er anvendt på tilkoblingsanlægget på Nordhavnsvejen. Efter aftale med staten indgår disse udgifter til tilkoblingsanlægget ikke i kommunernes samlede bruttoanlægsudgifter så vidt angår sanktionslovgivningen.

bejde vedr. tilladelser mv. Et stort fokus på eksekvering er nødvendigt, hvis kommunen skal kunne følge med befolkningsudviklingen, og fortsat levere de relevante skole – og daginstitutionspadser, plejeboliger og tilbud til socialt udsatte og handicappede. Københavns Kommune har desuden et efterslæb på renovering af veje og eksisterende bygninger på omkring 8,6 mia. kr. Skal dette efterslæb kommes til livs, sideløbende med at der laves nyinvesteringer, er det helt afgørende at kommunen kan eksekvere de besluttede anlægsopgaver.

Anlægsprojekter i 2014

Det stigende antal børn og unge i Københavns Kommune medfører stor byggeaktivitet på området. I 2014 er der blevet etableret 1108 daginstitutionspadser til 0-6 årige, dels etableret via nybyggeri eller udvidelser af eksisterende institutioner, og dels via midlertidige daginstitutioner, der fungerer indtil de permanente pladser er klar til indflytning. På skoleområdet er der i 2014 blevet etableret 6 nye skolespor og 4 skolespor fra 0-6 klasse, ved udbygninger og renoveringer af eksisterende skoler. Det drejer sig om Øster Farimagsgades Skole, Vanløse skole, Europaskolen, Korsager skole, Dyvekeskolen og Utterlev skole. 5 folkeskoler er blevet helhedsrenoverede i forhold til modernisering, klimatilpasning og energirenovering – Dyvekeskolen, Øster Farimagsgade skole, Vanløse skole, Gerbrandskolen og Frederikssundsvejens skole. Endelig er der i forbindelse med skoleudbygningerne blevet etableret 600 KKFO pladser (Københavns Kommunes Fritidshjemspadser). Udbygningen på skole- og daginstitutionsområdet fortsætter i de kommende år, så kapaciteten løbende tilpasses det stigende børnetal.

Der er i 2014 blevet etableret 124 nye boliger til borgere med handicap – 73 boliger til borgere på ventelisten, og 51 boliger til borgere, der boede i en utidssvarende bolig. Ved udgangen af 2014 levede 91 pct. af alle boliger til borgere med handicap op til moderniseringsstandarder mod 50 pct. i 2010. Der er desuden blevet etableret 16 boliger til unge med Aspergers-Syndrom sammen med de midlertidige ungdomsboliger på Sølund, som kan anvendes frem til, at de nuværende bygninger nedrives.

Der blev i 2005 igangsat en plan for modernisering af Københavns Kommunes ældre-

boliger. Planen løber frem til 2022, hvor alle kommunens ældreboliger vil fremstå moderne og attraktive. Der er i 2014 sket en udvidelse af plejeboligkapaciteten med 18 ældreboliger på Plejecentret Hjortespring, med henblik på at imødekomme et stigende pres på Københavns Kommunes særlige 4-ugers garanti på ældreboliger. Der blev desuden rullet over 100 velfærdsteknologiske plejetoiletter ud på Kommunens plejecentre.

I 2014 er en række større anlægsprojekter, der skal forbedre fremkommeligheden i København, blevet færdige. De særlige busbaner på strækningen fra Lyngbyvejen til søerne er blevet taget i brug. Projektet har til formål at øge antallet af passagerer, der benytter den kollektive trafik. Derudover er en række cykelprojekter blevet færdiggjort i 2014. Cykelslangen, der forbinder Dybbølsbro med Bryggebroen, er en længe ventet genvej i byen for cyklister. Derudover er en række cykelstier blevet færdige, der alle skal gøre det lettere at færdes på cykel i København. Her kan nævnes cykelstier på Frederiksborgvej, Njalsgade, Vesterbrogade, Enghavevej/Kingosgade og Refshalevej. Dertil kommer bl.a. cykelruter på Amager fælled og Klosterfælleden.

Der er desuden i 2014 blevet færdiggjort 2 store projekter. Det Nye Nørreport stod færdigt i 2014. Med projektet er al vejtrafik blevet flyttet, således at byen har fået en ny plads, som går over i Fiolstræde og gågaden ned mod Kultorvet. Også Israels Plads stod færdig i 2014. Pladsen forbinder Torvehallerne og Østre anlæg og er et byrum, der kan rumme mange forskellige aktiviteter.

København har grundet sin befolkningstæthed et større pres på byens idrætsfaciliteter, end man har andre steder i landet. Der er derfor fokus på at sikre flere og bedre idrætsfaciliteter i København. I 2014 er der blandt andet blevet etableret 2 nye 7-mands kunstgræsbaner og en cricketbane ved Tingbjerg Idrætspark og Ryparken Idrætsanlæg, 2 nye 11-mands kunstgræsbaner, samt to 5-mandsbaner ved Kløvermarken og Sundby Idrætspark. Derudover er der blevet bygget 2 nye boldklubhuse, og 2 er blevet renoveret. Sidst har kommunen anskaffet sig 3 mobile saunafaciliteter til vinterbaderne, indeholdende sauna, bad, toilet og omklædningsrum.

Øvrig drift (overførsler mv.)

Størstedelen af udgifterne på dette område vedrører overførselsindkomster og kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet. Samlet set er der et mindreforbrug til øvrig drift på 533 mio. kr. i 2014 i forhold til det vedtagne budget.

I oversigten nedenfor fremgår de hovedområder, der indgår i øvrig drift (overførsler mv.). Mindreforbruget på området i forhold til korrigeret budget er på kun 86 mio. kr.,

men i forhold til det vedtagne budget var der et mindreforbrug på 533 mio. kr., svarende til en afvigelse på 5,2 pct.

Øvrig drift på hovedområder

Mio. kr.	Regnskab 2013 (2013 pl)	Vedtaget budget 2014	Korrigeret budget 2014	Regnskab 2014	Afgivelse ifht. Korrigeret budget	Afgivelse ifht. vedtaget budget	Afgivelse i pct. (ifht. Vedtaget budget)
Kontanthjælp mm.	2.366	2.445	2.339	2.340	-1	105	4,3%
Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet	1.907	1.882	1.965	1.949	17	-67	-3,6%
A-dagpenge	1.840	1.695	1.805	1.768	37	-72	-4,3%
Førtidspensioner og personlige tillæg	1.290	1.400	1.337	1.322	15	78	5,6%
Sygedagpenge	725	837	688	683	6	154	18,4%
Beskæftigelsestilbud og ressourceforløb	559	623	556	533	23	90	14,5%
Boligsikring og boligydelse	498	448	448	457	-9	-9	-2,1%
Fleksjob, ledighedsydelse og seniorjob	339	479	397	407	-9	72	15,0%
Øvrige	245	415	297	296	0	118	28,5%
Sociale ydelser	99	141	108	102	6	39	27,6%
Introduktionsprogrammer og danskundervisning	41	45	48	52	-3	-6	-13,6%
Forsyningsområdet	29	0	-51	-56	5	56	100,0%
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-216	-171	-147	-147	0	-24	14,2%
I alt	9.720	10.239	9.792	9.705	86	533	5,2%

Med et budget på ca. 1,9 mia. kr. er kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet et af de største områder under øvrigt drift. Der har i 2014 været et stort fokus på området, da de seneste år har været præget af store budgetafvigelser og senest en budgetoverskridelse på 51,7 mio. kr. i 2013. I 2014 viser regnskabsresultatet for kommunal medfinansiering et mindreforbrug på 17 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Dette skyldes, at der med overførselssagen 2013-2014 blev afsat en pulje til håndtering af det forventede merforbrug i 2014 på 121,7 mio. kr. Det endelige resultat for 2014 blev dog knap så negativt som forventet i starten af året, med et samlet et merforbrug til kommunal medfinansiering på 67 mio. kr. i forhold til vedtaget budget.

Københavns Kommune arbejder løbende på at minimere den budgetrisiko, der præger den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet. KL har på opfordring fra Københavns Kommune igangsat et projekt, der skal udvikle budgetmodellen for kommunal medfinansiering med henblik på at komme den udbredte budgetusikkerhed til livs. Der er desuden blevet igangsat en overordnet evaluering af den kommunale medfinansieringsmodel, som aftalt i økonomiaftalen for 2014. Sidst er der i regi af Kommune Kontaktudvalget (KKU) blevet igangsat en analyse af datauigennemsigtheden på området. Alt sammen vil forhåbentlig medvirke til at løfte økonomistyringen på området.

En stor del af hovedområderne på øvrig drift vedrører overførselsindkomster. Kommunerne har ansvaret for forsørgelsesydelse til kommunens ledige, herunder forsikrede ledige, kontanthjælpsmodtagere, sygedagpengemodtagere og førtidspensionister. I 2014 oplevede Københavns Kommune et fald i den sæsonkorrigerede bruttoledighed⁶ fra 7,3 pct. ultimo 2013 til 6,5 pct. ultimo 2014, svarende til et fald i bruttoledigheden på 0,8 procentpoint. Bruttoledigheden på landsplan er tilsvarende faldet fra 5,6 pct. ultimo 2013 til 5,0 pct. ultimo 2014. Københavns Kommune har dermed fortsat en overledighed i forhold til resten af landet.

Det modsatte gør sig gældende for antallet af førtidspensionister, hvor Københavns Kommune har færre førtidspensionister, end på landsplan. Kun 5 pct. af befolkningen i Københavns Kommune modtager førtidspension mod 9 pct. på landsplan. Generelt er antallet af førtidspensionister desuden faldende, og fra januar 2014 til januar 2015 faldt antallet af førtidspensionister med 861 personer, svarende til et fald på 6,0 pct. Dette skyldes, at der overgår flere til folkepension m.v. end der tilgår via tilflytninger og nytilkendelser. Adgangen til førtidspension er skærpet med førtidspensionsreformen, der trådte i kraft i 2013.

Området vedrørende overførselsindkomster viser i 2014 et samlet mindreforbrug på 42 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. I forhold til vedtaget budget er der dog et mindreforbrug på 330 mio. kr., svarende til 4,9 pct., hvilket afspejler den positive udvikling i konjunkturerne. De samlede nettoudgifter til overførselsindkomster lå i 2014 på 6.470 mio. kr. mod et forbrug på 6.560 i 2013. Set i faste priser har der været et fald i de samlede udgifter til overførselsindkomster fra 2013 til 2014 på knap 3 pct.

---

⁶Bruttoledigheden omfatter registrerede ledige og aktiverede dagpenge- og arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtagere.

Overførselsindkomster

I løbende priser	Regnskab 2013 (2013 pl)	Vedtaget budget 2014	Korrigeret budget 2014	Regnskab 2014	Afvigelse ifht. Korrigeret budget	Afvigelse ifht. vedtaget budget	Afvigelse i pct. (ifht. Vedttaget budget
Kontanthjælp mm.	2.366	2.445	2.339	2.340	-1	105	4,3%
A-dagpenge	1.840	1.695	1.805	1.768	37	-72	-4,3%
Sygedagpenge	725	837	688	683	6	154	18,4%
Fleksjob, ledighedsydelse og seniorjob	339	479	397	407	-9	72	15,0%
Førtidspensioner og personlige tillæg	1.290	1.344	1.282	1.273	9	71	5,3%
I alt	6.560	6.800	6.512	6.470	42	330	4,9%

*personlige tillæg er her taget ud.

Faldet i udgifterne til overførselsindkomster fra 2013 til 2014 dækker over et fald på 140 mio. kr. i udgifterne til kontanthjælp, dagpenge og sygedagpenge samt et fald på 17 mio. kr. til førtidspensioner på den ene side og en stigning på 67 mio. kr. i udgifterne til fleksjob, ledighedsydelse og seniorjob på den anden side. Faldet i udgifterne til kontanthjælp og dagpenge afspejler den positive udvikling i bruttoledigheden. Selv om der er et merforbrug på dagpengeområdet på 72 mio. kr. i forhold til vedtaget budget 2014, så er udgifterne til dagpenge faldet fra 2013 til 2014 med 3,9 pct., og også udgifterne til sygedagpenge viser generelt en faldende tendens og er fra 2013 til 2014 faldet med 7,2 pct.

På dagpengeområdet m.m. var der et mindreforbrug i forhold til korrigeret buget på 37,4 mio. kr., hvilket primært skyldes, at a-kasserne har et efterslæb i deres indberetninger vedrørende forsikrede ledige på 30 mio. kr. Derudover var der færre personer end forventet i karenperioden, hvor staten dækker 100 pct. af udgiften, hvilket medførte merudgifter på 7,6 mio. kr. På førtidspensionsområdet var der et mindreforbrug til førtidspension på 15 mio. kr., svarende til en afvigelse på kun 1,1

pct. Den gennemsnitlige udgift var lavere end forudsat, hvilket primært skyldes, at udgifterne til den nye førtidspensionsydelse har været baseret på et konservativt skøn.

Derudover er der en række marginale mer- og mindreforbrug i forhold til korrigeret budget på området; flere modtagere af fleksjob og ledighedsydelse kombineret med højere gennemsnitlig udgift pr. fuldtidsperson end forudsat, medførte et merforbrug på 11,6 mio. kr., modsat var antallet af seniorjobbere og personer på kompensationsydelsen lavere end forudsat, mens den gennemsnitlige udgift var højere, hvilket har medført et mindreforbrug på 3,3 mio. kr. Samlet giver det et merforbrug til fleksjob, ledighedsydelse og seniorjob på 9 mio. kr. Færre personer på sygedagpenge end forudsat i det korrigerede budget medførte et mindreforbrug på 5,6 mio. kr., og modsat var antallet af modtagere af ressourceforløb og jobafklaringsforløb højere end forudsat, mens den gennemsnitlige udgift var lavere, hvilket medførte et merforbrug på 0,9 mio. kr.

Finansielle poster

Københavns Kommune har i 2014 haft et tilfredsstillende afkast på sine finansielle aktiver og har i lighed med tidligere år nedbragt den langfristede gæld. Københavns Kommune har således fortsat en god likviditet og isoleret set en forholdsvis lille gæld. Indregnes gælden i kommunens selskaber, er der dog tale om en betydelig og voksende gæld.

Likvide aktiver

Kommunens likvide aktiver består, foruden bankindestående/kassekredit og kontanter, af obligationer og af indskudsbeviser i den investeringsforening, som Københavns Kommune etablerede i 2007. Likviderne er af hensyn til sikkerhed og afkast hovedsageligt anbragt i investeringsforeningsbeviser og obligationer. Forskydninger i likviditetsbeholdningen som følge af mønstret i kommunens betalinger udjævnes over kommunens kassekredit, der ved behov kan suppleres af muligheden for repo-belåning af obligationsporteføljen, jf. den kommunale lånebekendtgørelse (se note 11).

Kommunens Investeringsforening, hvor størstedelen af kommunes samlede likviditet er placeret, gav i 2014 et afkast på 3,18 pct., hvilket er tilfredsstillende set i forhold til det generelt meget lave renteniveau. Investe-

ringsforeningen blev oprindeligt etableret for at forvalte midler fra salget af kommunens el-aktiviteter til DONG i 2006.

Selvom årets samlede resultat bidrog positivt til likviditeten med 1.631 mio. kr., faldt kommunens likvide aktiver i 2014 med samlet 1.846 mio. kr., fra 7.173 mio. kr. ultimo 2013 til 5.327 mio. kr. ultimo 2014. Dette fald i likvide aktiver skyldes primært at Købehavns Kommune i 2014 har indskudt 2 mia. kr. i Metro-selskabet til finansiering af metro til Sydhavnen, og at der ultimo 2013 indgik 1.004 mio. kr. i likviditeten, der stammede fra repo-belåning (kort belåning med sikkerhed i obligationer). Ultimo 2014 var der ikke behov for repo-belåning.

Kommunens gennemsnitlige daglige likviditet hen over året var i 2014 på 7.176 mio. kr.⁷

Afkast på likvide aktiver

	Ultimo saldo (mio. kr.)	Afkast/rente i 2014 (mio. kr.)	Afkast/rente i 2014 (pct.)
Investeringsforening*	5.073	187	3,18%
Korte realkreditobligationer**	1.704	15	0,49%
Deponerede HOFOR Kommunekreditobligationer***	4.775	46	0,96%

* Ultimo saldoen består af både frie indskudsbeviser 4.227 mio. kr. og af deponerede indskudsbeviser 846 mio. kr. Afkastet optræder i regnskabet som udbytte på 153 mio. kr. og urealiseret kursgevinst/værdiregulering over egenkapitalen på 34 mio. kr.

** De 15 mio. kr. optræder i regnskabet som renteindtægter, kurstab/gevinster og værdireguleringer. Afkastet på 0,49 % er udtryk for det finansielle afkast i 2014. Der kan være forskel på det finansielle afkast, og hvordan det indregnes i regnskabet i det pågældende regnskabsår.

*** Kommunekreditobligationer, hvor Københavns Kommune reelt både er kreditor og debitor.

⁷Likviditeten går op og ned i løbet af de enkelte måneder i året. Tallet er udtryk for et gennemsnit set over hele året, jf. Økonomi- og Indenrigsministeriets opgørelse.

Langfristet gæld 2010-2014

(I 1.000 kr.)	2010	2011	2012	2013	2014
Kommunekredit	4.035.930	2.542.607	2.324.412	2.093.394	1.881.457
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	280.513	272.373	268.114	262.518	253.722
Realkredit	184.097	178.259	161.761	156.940	147.464
Selvejende institutioner med overenskomst	127.274	116.378	108.217	67.596	61.306
Anden langfristet gæld	18.909	16.368	14.662	13.613	13.193
Langfristet gæld i alt	4.646.724	3.125.984	2.877.167	2.594.060	2.357.142

Ved årsskiftet udgjorde kommunens reelle kasse – det vil sige de likvide aktiver, der ikke allerede er disponeret f.eks. til anlægsprojekter og fremtidige betalinger – ca. 1.179 mio. kr.

Lavere langfristet gæld

Københavns Kommune har et mål om at afdrage ca. 200 mio. kr. årligt på den langfristede gæld nedbragt. I 2014 blev den langfristede nedbragt med 239 mio. kr. Siden 2010 har kommunen nedbragt sin langfristede gæld ganske betydeligt med 2.290 mio. kr.

Københavns Kommune er med en langfristet gæld pr. indbygger på 4.062 kr. i 2014 blandt de kommuner, der har den laveste. Indregnes den gæld som kommunens selskaber har jf. koncernbalancen, er den samlede gæld dog ganske betydelig. Koncerngæld pr. indbygger udgjorde således 46.256 kr. pr. indbygger i 2013, mens den er steget til 53.148 kr. pr. indbygger i 2014. Denne stigning skyldes primært det igangværende metrobyggeri.

Finansielle indtægter og udgifter

Københavns Kommunen havde i 2014 et nettooverskud på et 203 mio. kr. på de finansielle poster vedrørende renteudgifter – og indtægter samt udbytte fra investeringer mv.

Kommunen havde både højere renteindtægter og lavere renteudgifter end forudsat i budgettet for 2014. Renteindtægterne inkl. udbytte udgjorde samlet 259 mio. kr. i 2014. En stor del af disse indtægter udgøres af udbyttet fra kommunens investeringsforening på 153 mio. kr., og hertil kommer bl.a. renteindtægter fra obligationer. Set i forhold til 2013 har der været en nedgang i indtægterne, hvilket primært skyldes, at udbyttebetalingen fra investeringsforeningen er faldet fra 214 mio. kr. i 2013 til 187 mio. kr. i 2014.

Renteudgifterne udgjorde samlet 89 mio. kr. i 2014, hvilket er på nogenlunde samme niveau som i 2013. Cirka halvdelen af renteudgifterne udgøres af såkaldte 'afsavnsrenter', som kommunen skal betale i forbindelse med tilbagebetaling af for meget opkrævet ejendomsskat. De resterende renteudgifter vedrører overvejende renter på kommunens langfristede gæld. Regnskabsposten realiseret kursgevinst/tab var i 2014 på knap 34 mio. kr. Posten udgøres primært af indtægter fra garantiprovision ifm. garanti for lån til HOFOR.

Koncernregnskab

Københavns Kommune som koncern omfatter udover den almene kommunale virksomhed en række datterselskaber, hvor Københavns Kommunes ejerandel udgør 50 pct. eller derover af virksomheden. Københavns Kommune har i lighed med 2012 og 2013 valgt at opstille en frivillig koncernbalance, der afspejler hele koncernens aktiver og passiver, som supplement til kommunens egen balance, der alene indeholder ejerandelens værdi. Selskaberne, der er konsolideret, er: HOFOR (KK-ejerandel 100 pct.), Udviklingsselskabet By & Havn (55 pct.) Centalkommunernes Transmissions-selskab I/S (69 pct.), Amager Ressourcecenter (64 pct.), Metroselskabet (50 pct.), Arena CPHX P/S (50 pct.), Amager strandpark (95,6 pct.). Andre selskaber optræder som kapitalandele. Der er korrigeret for væsentlige indbyrdes gældsforhold kommunen og selskaberne imellem, således at disse elimineres.

Koncernegenkapitalen afviger primært fra Københavns Kommunes egenkapital, fordi selskaberne er indregnet på baggrund af regnskab 2014 i koncernbalancen, mens de i Københavns Kommunes balance er medtaget med regnskab 2013, jævnfør budget og regnskabssystemets kriterier.

Koncernbalancen viser, at Københavns Kommune har en balancesum på i alt 102,2 mia. kr., hvilket er en stigning på 7,7 mia. kr. i forhold til 2013. På aktivsiden er der sket en stigning i materielle anlægsaktiver på 8,8 mia. kr., som følge af kommunens og selskabernes store anlægsinvesteringer, hovedsageligt under tekniske anlæg og igangværende arbejder.

På passivsiden er et væsentligt punkt ved koncernbalancen, at kommunen direkte og indirekte, det vil sige gennem datterselskaberne,

har en langfristet gæld på ca. 49,0 mia. kr., hvoraf kommunen hæfter for 30,8 mia. kr.⁸ Gælden er optaget til finansiering af selskabernes anlægsaktiver, for eksempel metroen i København. Den langfristede gæld er fra 2013 til 2014 steget ca. 9,9 mia. kr. Da kommunen, som følge af selskabernes retsform og/eller som følge af eksplicit garantistillelse, hæfter for gælden, vil Økonomiforvaltningen også fremover arbejde på risikostyringen af denne eksponering. By & Havn, HOFOR og Metroselskabets gæld udgør alene ca. 85 pct. af den samlede gæld. Det skal hertil bemærkes, at gælden forventes at stige yderligere i takt med anlæggelsen af de nye metrolinjer.

⁸By & Havn er indregnet med en ejerandel på 55 pct., når By & Havn indregnes med den fremtidige ejerandel på 95 pct. hæfter Københavns Kommune for yderligere 6,5 mia. kr.

Koncernbalance

I.000 kr.	Ultimo 2013	Ultimo 2014
Grunde	6.329.922	7.401.912
Bygninger	19.423.814	20.247.413
Tekniske anlæg	23.185.189	27.861.094
Inventar	339.580	290.605
Aktiver under opførelse	9.092.258	11.370.292
Materielle anlægsaktiver	58.370.764	67.171.316
Immaterielle anlægsaktiver	2.120.592	1.746.762
Immaterielle anlægsaktiver	2.120.592	1.746.762
Aktier og andelsbeviser m.v.	2.045.420	631.309
Andre langfristede tilgodehavender	15.328.486	15.945.044
Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	16.969	-38.683
Finansielle anlægsaktiver	17.390.875	16.537.670
Anlægsaktiver i alt	77.882.231	85.455.748
Omsætningsaktiver: Varebeholdninger	93.133	181.093
Omsætningsaktiver: Fysiske anlæg til salg	144.443	133.750
Omsætningsaktiver: Tilgodehavender	3.796.058	4.394.003
Omsætningsaktiver: Værdipapirer (Pantebreve)	3.665.296	5.365.687
Likvide beholdninger	8.879.786	6.657.397
Omsætningsaktiver i alt	16.578.717	16.731.930
AKTIVER I ALT	94.460.948	102.187.679
Egenkapital i KK	18.271.059	17.926.237
Minoritetsinteressers ejerandel	3.270.863	3.446.132
Hensatte forpligtigelser	25.304.982	24.683.263
Hensatte forpligtigelser	25.304.982	24.683.263
Langfristet gæld	39.024.048	48.967.189
Gæld vedr. finansielt leasede aktiver	108	387
Langfristede gældsforpligtigelser	39.024.156	48.967.576
Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita	13.810	9.694
Kassekredit	1.093.926	0
Kortfristet gæld til staten	1.148.612	1.177.993
Skyldige feriepenge	207.346	225.394
Kortfristet gæld i øvrigt	6.126.194	5.751.389
Kortfristede gældsforpligtigelser	8.576.078	7.154.777
Gæld i alt	47.614.043	56.132.048
PASSIVER I ALT	94.460.948	102.187.679

Regnskab

– tabeller og noter

Tabel I – Udgiftsbaseret regnskab

	Regnskab 2013	Vedtaget budget 2014	Korrigeret budget 2014	Regnskab 2014	Vedtaget budget 2015
Regnskabsopgørelse, I.000 kr.					
Skatter	26.551.057	27.616.149	27.548.190	27.583.511	27.930.245
Tilskud og udligning	9.117.826	8.739.070	8.680.416	8.641.219	8.714.001
NOTE 1 Indtægter	35.668.883	36.355.219	36.228.606	36.224.730	36.644.246
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.016.369	1.026.248	1.152.790	938.734	829.762
Transport og infrastruktur	313.615	294.504	391.440	371.832	392.919
Undervisning og kultur	4.346.698	4.481.129	4.538.357	4.519.329	4.684.891
Sundhedsområdet	2.665.134	2.661.035	2.754.232	2.733.107	2.738.628
Sociale opgaver og beskæftigelse	19.958.237	20.530.912	19.852.316	19.801.734	20.297.898
Fællesudgifter og administration m.v.	4.083.292	4.506.923	4.105.436	4.111.829	4.852.644
Driftsudgifter	32.383.345	33.500.751	32.794.572	32.476.564	33.796.742
= Driftsresultat før finansiering	3.285.538	2.854.468	3.434.034	3.748.166	2.847.504
Renteindtægter inkl. udbytte	396.835	265.200	260.761	259.054	204.679
Renteudgifter	-87.057	-101.371	-101.836	-89.485	-101.860
Realiseret kursgevinst/tab, netto	16.096	17.500	30.746	33.589	23.200
Afgift vedr. afståelse af energivirksomheder	0	0	0	0	0
Finansielle poster, netto	325.875	181.329	189.671	203.157	126.019
= Resultat af ordinær driftsvirksomhed	3.611.413	3.035.797	3.623.705	3.951.323	2.973.523
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	509.657	699.292	575.116	523.588	1.037.319
Transport og infrastruktur	976.821	979.241	1.110.890	1.087.680	620.721
Undervisning og kultur	1.036.981	969.846	785.490	885.048	1.164.630
Sundhedsområdet	16.602	33.084	12.486	5.998	35.561
Sociale opgaver og beskæftigelse	726.541	856.674	653.817	577.993	533.969
Fællesudgifter og administration m.v.	347.483	361.862	392.944	277.745	264.799
Bruttoanlægsudgifter	3.614.086	3.900.000	3.530.743	3.358.053	3.657.000
Samlede anlægsindtægter	674.021	546.936	952.198	985.692	582.671
Anlægsudgifter	2.940.065	3.353.064	2.578.546	2.372.361	3.074.329
= Resultat af det skattefinansierede område	671.348	-317.267	1.045.160	1.578.962	-100.806
Drift (indtægter – udgifter)	28.906	34	50.806	56.176	14.373
Anlæg (indtægter – udgifter)	-6.396	-7.431	-2.888	-3.837	-16.449
NOTE 2 Forsyning	22.509	-7.398	47.917	52.339	-2.076
= RESULTAT I ALT	693.857	-324.665	1.093.077	1.631.301	-102.882

Alle tabeller i regnskabsdelen vises i løbende priser.

Tabel 2 – Omkostningsbaseret regnskab

	Resultatopgørelse, 1.000 kr.	2013	2014
	Skatteindtægter (7.68)	26.551.057	27.583.511
	Indtægter fra tilskud og udligning (7.62+7.65)	9.081.425	8.641.219
NOTE 1	Samlede indtægter	35.632.482	36.224.730
	Byudvikling, bolig og miljø (HK0)	927.050	886.909
	Transport og Infrastruktur (HK2)	1.230.589	1.386.029
	Undervisning og Kultur (HK3)	5.100.112	6.127.008
	Sundhedsområdet (HK4)	2.629.383	2.664.937
	Sociale opgaver og beskæftigelse (HK5)	20.541.264	19.789.630
	Fællesudgifter og administration (HK6)	3.290.912	3.209.077
	Samlede primære omkostninger	33.719.309	34.063.590
	Resultat før finansielle poster	1.913.173	2.161.141
	Finansielle nettoindtægter (7.22-7.58)	362.276	203.157
	Resultat af de skattefinansierede område	2.275.449	2.364.298
NOTE 2	Forsyningsvirksomheder	18.338	51.721
	ÅRETS RESULTAT	2.293.787	2.416.019

Tabel 3 – Omregningstabel

1.000 kr.	2013	2014
Årets resultat fra det omkostningsbaserede regnskab	2.293.787	2.416.019
- aktiverede nettoanskaffelser	-1.352.553	-634.763
+ af- og nedskrivninger	643.622	767.735
-/+ lagerforskydning	1.392	1.483
+ omkostninger for fremtidige pensioner	190.812	169.729
+ udbetalte tjenestemandspensioner	-1.075.426	-1.076.408
+ øvrige periodiserede omkostninger	-7.668	-12.269
- leasingydelse	-111	-226
+ beregnede leasingrenter	3	2
ÅRETS RESULTAT EFTER UDGIFTSREGNSKABET	693.857	1.631.301

Tabel 4 – Balance

	I.000 kr.	Ultimo 2013	Ultimo 2014
	Grunde	5.363.096	5.351.729
	Bygninger	10.097.773	9.720.887
	Tekniske anlæg	407.983	382.555
	Inventar	239.420	181.760
	Aktiver under opførelse	1.560.185	2.181.524
NOTE 3	Materielle anlægsaktiver	17.668.458	17.818.455
	Immaterielle anlægsaktiver	82.625	103.795
NOTE 3	Immaterielle anlægsaktiver	82.625	103.795
NOTE 4	Aktier og andelsbeviser m.v.	9.247.601	11.863.138
NOTE 5	Andre langfristede tilgodehavender	13.664.380	15.754.697
	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	16.969	-38.683
NOTE 6	Finansielle anlægsaktiver	22.928.950	27.579.152
	Anlægsaktiver i alt	40.680.033	45.501.402
	Omsætningsaktiver: Varebeholdninger	25.698	25.417
	Omsætningsaktiver: Fysiske anlæg til salg	124.313	106.150
	Omsætningsaktiver: Tilgodehavender	974.445	459.407
	-herunder tilgodehavender hos staten	537.635	488.929
	-herunder kortfristede tilgodehavender i øvrigt	436.809	-29.522
	Omsætningsaktiver: Værdipapirer (Pantebreve)	42.772	32.309
NOTE 7	Likvide beholdninger	7.173.101	5.326.924
	Omsætningsaktiver i alt	8.340.330	5.950.207
	AKTIVER I ALT	49.020.362	51.451.610
NOTE 8	Egenkapital	16.863.312	21.391.818
	Hensatte forpligtigelser	25.055.752	24.136.875
NOTE 9	Hensatte forpligtigelser	25.055.752	24.136.875
NOTE 10	Langfristet gæld	2.593.952	2.356.755
	Gæld vedr. finansielt leasede aktiviteter	108	387
	Langfristede gældsforpligtelser	2.594.060	2.357.142
	Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita	13.810	9.694
NOTE 11	Kassekredit	1.004.171	0
NOTE 14	Kortfristet gæld til staten	1.148.612	1.177.993
	Skyldige feriepenge	207.346	225.394
	Kortfristet gæld i øvrigt	2.133.300	2.152.693
	Kortfristede gældsforpligtelser	4.493.429	3.556.080
	Gæld i alt	7.101.298	5.922.917
	PASSIVER I ALT	49.020.362	51.451.610

Tabel 5 – Finansieringsoversigt

I.000 kr.	2013	2014
Likvide beholdninger primo året	7.423.273	7.173.101
Årets resultat	693.857	1.631.301
Lånoptagelse	–	–
Finansforskydninger		
Tilgodehavender hos staten	-134.683	48.479
Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-410.985	466.632
Langfristede tilgodehavender	-461.568	-2.840.842
Kortfristet gæld til pengeinstitutter (Repo-belåning af obligationer)	1.004.171	-1.004.171
Kortfristet gæld til staten	-519.861	28.845
Kortfristet gæld i øvrigt	-112.789	21.794
Værdireguleringer af likvide aktiver	-49.543	37.871
Andre reguleringer	-12.926	-6.610
Finansforskydninger i alt	-698.183	-3.248.002
Afdrag på gæld	-245.846	-229.476
Likvide beholdninger ultimo året	7.173.101	5.326.924

Tabel 6 – Pengestrømsopgørelse

	I.000 kr.	2013	2014
	Resultat iflg. omkostningsbaseret regnskab	2.293.787	2.416.019
NOTE 3	Afskrivninger tilbageført	643.622	767.735
	Hensættelser tilbageført	190.812	169.729
	Betalte tjenestemandspensioner i året	-1.075.426	-1.076.408
NOTE 11	Kortfristede lån pengeinstitutter (repo-belåning af obligationer)	1.004.171	-1.004.171
NOTE 12	Periodiseringer, øvrige finansforskydninger m.m.	-1.708.631	-2.254.617
	Likviditet fra driften	1.348.335	-981.713
NOTE 3	Køb af materielle anlægsaktiver	-1.613.154	-906.541
NOTE 3	Salg af anlægsaktiver	260.601	271.777
	Likviditet fra investeringsaktiviteter	-1.352.553	-634.763
	Afdrag på lån	-245.954	-229.483
	Optagelse af lån	–	-217*
	Likviditet fra finansiering	-245.954	-229.700
NOTE 7	Likviditet primo	7.423.273	7.173.101
NOTE 7	Likviditet ultimo	7.173.101	5.326.924
	Likviditetsændring i året	-250.172	-1.846.177

*Beløbet er reelt en renteudgift, og posteringen vil blive berigtiget i 2015

Noter

Note 1 – Indtægter fra skatter, tilskud og udligning

I.000 kr.	2013	2014
Kommunal indkomstskat	21.159.220	22.241.807
Selskabsskat	999.590	849.042
Anden skat på visse indkomster	148.734	154.182
Grundskyld	3.174.477	3.156.589
Anden skat på fast ejendom	1.069.036	1.181.892
Skatter i alt	26.551.057	27.583.511
Udligning og generelle tilskud	6.861.996	6.683.064
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	375.612	367.476
Kommunale bidrag til regionerne	-69.756	-71.760
Særlige tilskud	1.913.573	1.722.105
Refusion af købsmoms	36.401	-59.665
Tilskud og udligning i alt	9.117.826	8.641.219
Skatter, tilskud og udligning i alt	35.668.883	36.224.730

*Refusionen i regnskab 2013 er positiv på grund af for stor betaling i 2012, som blev tilbagebetalt i 2013.

Note 2 – Forsyningsvirksomhed

Området er omfattet af ”hvile i sig selv”-princippet, hvilket indebærer, at området over en årrække ikke må oppebære hverken overskud eller underskud.

Note 3 – Anlægsnote

I.000 kr.	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.
Afskrivningstider (år)	Afskrives ikke	10-50	8-100
Kostpris pr. 1. januar 2014	5.363.019	13.053.743	950.661
Tilgang*	87.550	1.457.566	72.896
Afgang**	97.204	1.435.488	40.826
Overført	0	0	0
Kostpris pr. 31. december 2014	5.353.365	13.075.822	982.730
Opskrivninger 1. januar 2014	0	0	0
Årets opskrivninger	0	0	0
Opskrivninger 31. december 2014	0	0	0
Ned- og afskrivninger 1. januar 2014	1.636	2.957.317	595.593
Årets afskrivninger	0	528.025	90.788
Årets nedskrivninger	0	0	0
Af-og nedskrivninger afhændede aktiver	0	130.408	28.645
Ned- og afskrivninger 31. dec. 2014	1.636	3.354.935	600.175
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2014	5.351.729	9.720.887	382.555
Såfremt der ikke havde været opskrevet på aktiverne, havde den regnskabsmæssige værdi udgjort			
Saldo finans	5.351.729	9.720.887	382.555
Forskel***	0	0	0

*Tilgang (anskaffelse) på 3,7 mia. kr. dækker over:

- Køb af aktiver for 0,9 mia. kr.
- Flytning af aktiver fra igangværende til færdigopført og andre poster 2,8 mia.

**Afgange på 3,1 mia. kr. dækker over:

- Salg af aktiver på 0,3 mia. kr.
- Flytning af aktiver på fra igangværende til færdigopført og andre poster 2,8 mia. kr.

*** Differencen mellem Finans og Anlæg på 0,2 mio. vedrører en fejlkontering i finans.

Note 3 – Anlægsnote (fortsat)

I.000 kr.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse m.v.	Immaterielle anlægsaktiver	Grunde og bygninger til videresalg	I alt
Afskrivningstider (år)	3-10	Afskrives ikke	3	Afskrives ikke	
Kostpris pr. 1. januar 2014	886.761	1.598.816	205.432	140.826	22.199.258
Tilgang*	41.227	1.909.660	97.171	4.523	3.670.594
Afgang**	106.383	1.282.953	101.250	23.712	3.087.815
Overført	0	0	0	0	0
Kostpris pr. 31. december 2014	821.606	2.225.524	201.353	121.638	22.782.037
Opskrivninger 1. januar 2014	0	0	0	0	0
Årets opskrivninger	0	0	0	0	0
Opskrivninger 31. december 2014	0	0	0	0	0
Ned- og afskrivninger 1. januar 2014	643.096	0	122.807	16.513	4.336.962
Årets afskrivninger	102.963	0	48.491	0	770.267
Årets nedskrivninger	0	44.000	0	0	44.000
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver	106.378	0	73.740	1.025	340.196
Ned- og afskrivninger 31. dec. 2014	639.681	44.000	97.558	15.487	4.753.472
Regnskabsmæssig værdi 31. dec. 2014	181.925	2.181.524	103.795	106.150	18.028.565
Såfremt der ikke havde været opskrevet på aktiverne, havde den regnskabsmæssige værdi udgjort					
Saldo finans	181.760	2.181.524	103.795	106.150	18.028.401
Forskel***	-165	0	0	0	-165

*Tilgang (anskaffelse) på 3,7 mia. kr. dækker over:

- Køb af aktiver for 0,9 mia. kr.
- Flytning af aktiver fra igangværende til færdigopført og andre poster 2,8 mia.

**Afgange på 3,1 mia. kr. dækker over:

- Salg af aktiver på 0,3 mia. kr.
- Flytning af aktiver på fra igangværende til færdigopført og andre poster 2,8 mia. kr.

*** Differencen mellem Finans og Anlæg på 0,2 mio. vedrører en fejlkontering i finans.

Note 4 – Aktier og andelsbeviser

I.000 kr.	2013	2014
HOFOR P/S	9.192.088	9.269.221
I/S Metroselskabet	818.669	2.472.109
Amager Ressourcecenter	607.504	665.977
CTR I/S	689.222	648.030
Arena CPHX P/S	43.221	322.245
I/S Vestforbrænding	163.328	154.755
By og Havn I/S	-2.292.877	-1.695.275
Andre selskaber (under 10 mio. kr. hver)	26.447	26.078
I alt	9.247.601	11.863.138

Note 5 – Andre langfristede tilgodehavender

I.000 kr.	2013	2014
Tilbagekøbsrettigheder	6.789.929	6.780.469
Deponeringer*	5.382.386	5.646.777
Landsbyggefonden**	–	–
Tilgodehavende vedr. Nordhavnsvej	466.667	466.667
Tilgodehavende vedr. Metrobyggeri***	–	1.800.000
Øvrige langfristede tilgodehavender	1.025.398	1.060.784
I alt	13.664.380	15.754.697

* Københavns Kommune har i 2008 besluttet årligt at indskyde egenkapital i Københavns Energi (nu: HOFOR) svarende til selskabets udgifter til renter, og fra 2012 at hæve dette indskud yderligere svarende til garantiprovisionen på et lån selskabet har optaget i Kommunekredit, og hvis provenu er anvendt til at afdrage kommunens tilgodehavende i selskabet. Kommunen har deponeret de modtagne obligationer, svarende til et beløb på 4.775 mio. kr.

** Den nominelle værdi af indskuddet beløber sig til 1.476.365.409 kr.

***Beløbet indgår fra 2015 som kapitalindskud vedr. anlæggelsen af Metro til Sydhavnen

Stigningen i 'Andre langfristede tilgodehavender' skyldes primært, at et beløb på 1,8 mia. kr., som udgør kommunens indskud af kapital til anlæggelsen af Metroen til Sydhavnen, blev betalt i 2014, men først i 2015 i forbindelse med vedtagelsen af loven om Sydhavnsmetroen konverteres til et egenkapitalindskud i selskabet. Desuden er der foretaget yderligere nettodeponeringer ifm. låntagning i Arenaselskabet, der skal henregnes til kommunens låntagning, samt indgåelse af lejekontrakt for Plejecentret Sølund.

Indskud i Landsbyggefonden skal, jf. budget- og regnskabssystemet ultimo regnskabsåret nulstilles i kommunens balance. Kommunen anser dog indskuddet som et reelt tilgodehavende og vil fortsat forfølge opkrævningen af fordringen mod Landsbyggefonden i henhold til lovens bestemmelser.

Note 6 – Tilskudsdeklarationer

Københavns Kommune har ud over de bogførte tilgodehavender på balancen retten til at modtage gevinsten ved salg af 28 ejendomme med tilskudsdeklarationer, der indeholder 2.956 lejligheder. De 22 ejendomme er ejet af andelsboligforeninger, mens de øvrige 6 er private udlejningsejendomme. Det er ikke muligt at opgøre værdien heraf, men der er siden 2009 blevet indbetalt ca. 11,4 mio. kr. (inkluderet ydelser på lån og annullerede tilsagn), der dog alene må anvendes til boligsociale formål.

Note 7 – Likviditet

I.000 kr.	2013	2014
Kontante beholdninger	3.659	2.869
Indskud i pengeinstitutter m.v.	-1.438.624	-606.506
Investerings- og placeringsforeninger	6.296.230	4.226.565
Realkreditobligationer	1.741.487	1.703.997
Kommunekreditobligationer	570.349	–
= Likvide aktiver i alt	7.173.101	5.326.924
-Repo-belåning af realkreditobligationer	-1.004.171	–
= Likvide aktiver minus repo-belåning	6.168.930	5.326.924

Note 8 – Egenkapital

Egenkapital primo 2014 – 1000 kr.	16.863.312
+ Årets resultat i det omkostningsbaserede regnskab	2.416.019
Direkte posterings på balancen med modpost på:	
Likvide aktiver	37.871
Likvide aktiver	-227
Tilgodehavender hos staten	300
Kortfristede tilgodehavende i øvrigt	1.854.548
Langfristede tilgodehavender*	-58.147
Udlæg vedr. forsyningsvirksomhed mv.	-16.182
Kortfristet gæld i øvrigt	7.946
Langfristet gæld	289.691
Materielle anlægsaktiver	-4.508
Immaterielle anlægsaktiver	1.202
Varebeholdninger	0
Fysiske anlæg til salg	-8
Hensatte forpligtigelser, herunder tjenestemandspensioner	2.112.487
= Direkte postering på balance i alt	2.112.487
Egenkapital ultimo 2013	21.391.817

Note 9 – Hensatte forpligtelser

Kommunens hensatte forpligtelser på 24.126 mio. kr. udgøres af:

- Hensættelser til tjenestemandspensioner på 23.856 mio. kr.
- Hensættelser til arbejdsskader på 254 mio. kr.
- Øvrige hensættelser på 16 mio. kr.

Note 10 – Langfristet gæld

I.000 kr.	2013	2014
Kommunekredit	-2.093.394	-1.881.457
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	-262.518	-253.722
Realkredit	-156.940	-147.464
Selvejende institutioner med overenskomst	-67.596	-61.306
Anden gæld	-13.613	-13.193
= Likvide aktiver i alt	-2.594.060	-2.357.142

Note 11 – Repo

Posten "Kassekredit" er ikke et udtryk for kommunens egentlige kassekredit, da denne er indregnet med negativt fortegn under posten "Likvide beholdninger". Posten "Kassekredit" var ultimo 2013 på 1.004 mio. kr., men er ultimo 2014 på 0 kr. Dette skyldes, at kommunen modsat 2013 ikke har haft behov for

at foretage Repo-belåning af realkreditobligationer for at sikre tilstrækkelig likviditet til betalinger henover årsskiftet. Repo-belåning skal i henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner indregnes på balancen som en kassekredit.

Note 12 – Specifikation af øvrige finansforskydninger

I.000 kr.	2014
Forskydninger i hensættelser til åremålsansatte	-12.205
Betalte leasingydelse	-226
Beregnete leasingrenter	2
Lagerforskydninger	1.483
Direkte posteringer på likvide aktiver	37.871
Korrektion vedr. leasinggæld	224
Korrektion vedr. Donationer	-64
Forskydninger i tilgodehavender hos staten	48.479
Forskydninger i kortfristet gæld til staten	28.845
Forskydninger i langfristede tilgodehavender	-2.840.842
Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	466.632
Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt	21.794
Øvrige forskydninger i gæld og tilgodehavender	-6.610
I alt	-2.254.617

Note 13 – Oversigt over uforbrugte overførte driftsbevillinger 2014-2015

I.000 kr.	2014/15
Børne- og Ungdomsudvalget	73.107
Socialudvalget	897
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.775
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	30.000
Teknik- og Miljøudvalget	641
Økonomiudvalget	1.302
Kultur- og Fritidsudvalget	11.053
Borgerrådgiveren	0
Revisionen	0
I alt	118.775

Note 14 – Eventualforpligtelse vedrørende manglende afregning til staten

Københavns Kommune har i forbindelse med en række byfornyelsesprojekter erhvervet en række ejendomme. Nogle af disse ejendomme er løbende blevet frasolgt i perioden 1999-2014. Kommunen skal i forbindelse med salget af ejendommene dele avancen med staten, da

staten er medfinansierende på området. Der er endnu ikke foretaget en afregning med staten for de solgte ejendomme. Forpligtelsen overfor staten optages som en eventualforpligtelse i regnskabet, da posten endnu ikke kan opgøres med tilstrækkelig pålidelighed.

Note 15 – Københavns Kommunes regnskabspraksis

Københavns Kommune aflægges regnskab i henhold til gældende lovgivning og inden for retningslinjerne fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Udgiftsregnskabet

Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle indtægter og udgifter samt forskydninger i de finansielle balanceposter. Samtlige udgifter finansieres af samtlige indtægter.

Generelt anvender Københavns Kommune transaktionstidspunktet som grundlag for registrering af indtægter og udgifter. I resultatopgørelsen indregnes indtægter i indtjeningsåret. Forudsætningen er dog, at indtægten kan opgøres pålideligt. Ligeledes

indregnes alle udgifter, der vedrører året, hvis udgifterne er faktureret eller på anden vis kan dokumenteres pålideligt. I øvrigt følges Økonomi- og Indenrigsministeriets særlige regler for kontering og regnskabsaflæggelse.

Værdipapirer og kapitalandele

Børsnoterede obligationer, investeringsbeviser og aktier måles til dagsværdi (kursværdi) på balancedagen. Ikke-børsnoterede kapitalandele/værdipapirer måles til andel af indre værdi i henhold til senest godkendte årsrapport for pågældende selskab tillagt Københavns Kommunes indskud i eller udlodning fra selskabets egenkapital. Værdiregulering af værdipapirer sker via egenkapitalen. Realiserede tab og gevinster opgøres som forskellen mellem salgs- og bogført værdi pr. seneste 1. januar og registreres via resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris, dvs. til nominal værdi og værdireguleres ikke i det udgiftsbaserede regnskab. Der foretages nedskrivninger, når der er konstaterbare tab, dvs. beløbet er uerholdeligt. Desuden nedskrives tilgodehavender, som med overvejende sandsynlighed er forældede.

Værdien af Københavns Kommunes langfristede tilgodehavende vedrørende tilbagekøbsrettigheder er opgjort ud fra summen af de aktuelle frikøbsbeløb for hver enkelt ejendom på balancedagen. Frikøbsbeløbet beregnes ved tilbagediskontering med en realrente på 3 pct. p.a. af kommunens forventede provenu ved tilbagekøbet – opgjort som forskellen mellem den seneste offentlige ejendomsvurdering fratrukket det tinglyste tilbagekøbsbeløb.

Finansielle gældsforpligtelser

Finansielle gældsposter indregnes til nominal restgæld.

Eventualrettigheder og -forpligtelser

Eventualrettigheder og -forpligtelser, herunder afgivne garantier, indregnes ikke i balancen, men anføres i en oversigt over eventualrettigheder og -forpligtelser i årsregnskabet. Væsentlige finansielle forpligtelser i forbindelse med lejeaftaler eller operationel leasing anføres ligeledes i en oversigt over eventualrettigheder- og forpligtelser i års-regnskabet.

Omkostningsregnskabet

Københavns Kommune udarbejder frivilligt et omkostningsbaseret driftsregnskab, som udover alle indtægter, udgifter samt balanceforskydninger indeholder beregnede omkostninger, f.eks. bevægelser på de ikke-finansielle aktiver samt hensættelser.

Generelt for anlægsaktiver

Københavns Kommune indregner som udgangspunkt kun aktiver, som indgår i den kommunale serviceproduktion og har en kostpris på over 100.000 kr. Ved nybygning, tilbygning eller væsentlig modernisering aktiveres aktiver som enkeltvis er under den fastsatte aktiveringsgrænse på 100.000 kr. som samlede anskaffelser, hvis de enten er identiske eller har samme funktion/formål.

Ikke-operative aktiver aktiveres ikke, dette gælder f.eks.:

- Parker, strande m.v.
- Veje og anden infrastruktur. (Derimod aktiveres parkeringspladser, der alene er forudsat anvendt til parkeringsformål. Disse indgår ikke som en del af den egentlige kørebane, som eksempel ved kantstensparkering uden afmærkning, men er særskilt adskilt herfra og tjener alene et parkeringsformål, herunder afmærkede parkeringspladser på gadeplan, skråparkeringspladser på gadeplan, parkeringslommer, afgrænsede parkeringsarealer (parkeringspladser) og parkeringshuse og -kældre. Desuden aktiveres tekniske installationer i tilknytning hertil, som fx parkeringsautomater o.l.)
- Kunstværker, historiske samlinger m.v.

Afskrivningsgrundlag m.v.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Negative restværdier – hvilket f.eks. er udgifter til bortskaffelse/reetablering – skal kun registreres i anlægskartoteket som en note.

Med hensyn til kostpris er der nedenstående tilføjelse:

- Grunde og bygninger anskaffet før den 1. januar 1999 værdiansættes til seneste offentlige vurdering før januar 2004. Disse afskrives over den fulde afskrivningsperiode fra 1. januar 2004.

Der foretages ikke afskrivning på følgende aktiver:

- Aktiver under udførelse
- Grunde
- Grunde og bygninger bestemt til videresalg. Disse skal fremgå af en særskilt regnskabspost under omsætningsaktiver, når der foreligger en politisk beslutning om, at de pågældende grunde og bygninger skal sælges, og ikke længere indgår i den kommunale serviceproduktion.

Forbedring og vedligeholdelse

Forbedringsudgifter sidestilles med anskaffelser, mens vedligeholdelsesudgifter anses som

driftsudgifter. Forbedringsudgifter i form af renoveringer, tilbygninger og udvidelser registreres sammen med det oprindelige aktiv eller opføres særskilt i anlægskartoteket.

Afskrivninger

Der foretages lineære afskrivninger baseret på Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering af aktivernes forventede maksimale restlevetid:

- Administrationsbygninger, beboelsesejendomme m.m. 50 år.
- Øvrige bygninger (skoler, daginstitutioner m.m.) 30 år.
- Transmissions- og ledningsanlæg 75 – 100 år.
- Tekniske anlæg i øvrigt 20 – 50 år.
- Maskiner, specialudstyr, transportmidler, P-anlæg og P-pladser 15 år.
- Inventar, herunder computere, IT- og Av-udstyr 3 – 10 år.
- Investeringer til indretning i lejede lokaler samt installationer i disse skal afskrives over lejeaftalens varighedsperiode, dog max. 10 år.
- Forudbetalt leje/deposita klassificeres som et omsætningsaktiv, som der ikke afskrives på.
- Immaterielle aktiver maksimalt 10 år. Levetid fastsættes efter konkret vurdering af det enkelte aktiv.

I øvrigt anvendes de af Økonomi- og Indenrigsministeriet og KL udmeldte vejledende levetider for specifikke aktiver.

Op- og nedskrivninger

Opskrivninger foretages som udgangspunkt ikke. Derimod foretages der nedskrivninger, når der indtræffer en objektiv konstaterbar hændelse, der resulterer i en varig forringelse i kvalitet, kapacitet eller fremtidig økonomisk nytte af aktivet.

Finansielt leasede aktiver

Leasing af aktiver af finansielle årsager, hvor hovedstolen udgør mindst 100.000 kr., optages både som et anlægsaktiv og som en finansiel forpligtelse. Indregning og måling sker efter de af Økonomi- og Indenrigsministeriet udmeldte retningslinier, herunder beregning af nutidsværdi for anlægget og kapitaliseret restforpligtelse.

Varebeholdninger

Der sker registrering af varebeholdninger,

når værdien overstiger 1 mio. kr. Herudover indregnes varebeholdninger, hvis der årligt sker væsentlige forskydninger i lagerstørrelsen, og lagerets værdi overstiger 100.000 kr. Grunde og bygninger til videresalg Grunde og bygninger til videresalg indregnes til kostpris fratrukket akkumulerede afskrivninger. Eventuelle differencer mellem bogført værdi og realiseret salgspris indregnes som gevinst/tab under Økonomiforvaltningen i resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender opgøres som udgangspunkt til kostpris. Dog foretages der nedskrivning til nettorealiseringsværdien, hvis der er risiko for tab efter foretagne hensættelser i driftsregnskabet. Nedskrivningen foretages med modpost på egenkapitalen ud fra en vurdering af de enkelte debitorforhold og/eller statistisk forventelige tab.

Tjenestemandspensionsforpligtelser

Kommunens nettoforpligtelser til tjenestemandspensioner er opgjort i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets regelsæt i Budget- og Regnskabssystem for kommuner. Kravet heri er, at der minimum hvert 5. år foretages en aktuarberegning. Der blev senest foretaget en beregning i 2012. I den mellemliggende periode foretages der korrektioner af forpligtelserne som følge af optjening af ret til pension (20,3 pct. af årets pensionsberettigede løn) og udbetaling af pension.

Gæld vedr. feriepenge

Feriepengegælden optages i henhold til Budget- og Regnskabssystem for kommuner ikke i det omkostningsbaserede regnskab.

Ændring i anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis har ikke ændret sig væsentligt siden 2013. Der er dog sket mindre præciseringer.

KØBENHAVNS KOMMUNE

Rådhuset
1599 København V
Telefon 3366 1418
www.kk.dk